

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590.
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. szeptember 15.

bb 1. a kalauz táskájából akart lopni - két évi börtönre ítélték

i bc/hné vm sr

1961. szeptember 15.

fórizs sándor, budapesti lakos, akit zsebtolvajlásért korábban többször megbüntettek, önkényesen kilépett munkahelyéről, több hónapig nem dolgozott, s a fővárosban csavargott. egyik nap egy 33-as jelzésű villamoson utazott, s észrevette, hogy a kalauznő táskájában pár pénz van. kihasználta azt az alkalmat, amikor a kalauz az utasokkal volt elfoglalva, s benyúlt a táskájába. egy utas észrevette, s megiltotta a zsebtolvajt. fórizs sándor kikapta kezét a táskából, s belőle 250 forintot kirántott. a pénzt a villamoson szétszórta.

a központi kerületi bíróság két évi börtönre ítélte a közveszélyes munkakerülő zsebtolvajt és három évre kitiltotta budapestről./mti/

- . -

bb 2. szeptember 25-én a budapesti zenei hetek nyitó hangversenye - elsőheti program: a liszt-bartók zongoraverseny elődöntői, zene tudományi konferencia, a budapesti zenei hetek első koncertjei

i s/gk vm sr

1961. szeptember 15.

harmadik alkalommal készül az országos filharmónia a budapesti zenei hetekre, amelyet a liszt-bartók év jegyében rendeznek. a magyar művészeket kívül számos külföldi muzikus is felép a budapesti zenei heteken, amelyet szeptember 25-én nyitnak meg az erkel színházban. ezen a napon hangzik el az első hangverseny a magyar állami hangversenyzenekar előadásában, ernest ansermet vezényletével, bartha alfons és a magyar néphadsereg férfikarának közreműködésével. a műsoron bartók és liszt művei szerepelnek.

a következő napon a magyar rádió szimfónikus zenekara ad hangversenyt sir john barbirolli vezényletével. weiner, bartók, brahms zenéjét szólaltatják meg a zeneakadémián. az erkel színházban lép dobogóra a magyar állami hangversenyzenekar ferencsik jános vezényletével és wehner tiber közreműködésével. a közönség előtt liszt, lajtha, bartók műveit szólaltatják meg.

/folyt.köv./

6.00

NR

- 1 -

7bb 2. szeptember.....1. folyt./vm

a budapesti zenei hetek legérdekesebb műsorának ígérkezik a szeptember 28-i hangverseny, amelyet a magyar rádió hatos stúdiójában bonyolítanak le. a műsorban, amelyet bartók emlékére rendeznek, a zeneszerző ifjúkori művei kerülnek bemutatásra. a magyar rádió szimfónikus zenekara két tételt ad elő az esz-dur szimfóniából és elhangzik a kossuth című szimfónikus költemény.

a zenei hetekre magyarországra látogató moszkvai rádió és televízió szimfónikus zenekara a zeneakadémián adja elő hangversenyét. a műsort, amelyben sosztakovics, bartók és kara-karajev művei szólnak meg, arvid janszonsz vezényli. szeptember 29-én este sándor judit és sopronyi mária a magyar kamarazenekar kíséretével lép fel. velük egy műsorban szerepel a weiner-vonósnégyes és a budapesti fuvósötös.

az első hét programja az állami operaház előadásával zárul, ahol bartók három színpadi műve, a csodálatos mandarin, a kékszakállú herceg vára és a fából faragott királyfi kerül színre.

a budapesti zenei hetekkel egyidőben szeptember 25-én kerül sor a liszt-bartók év keretében a második zenetudományi kongresszus megnyitására is. a kongresszuson tizenkét neves külföldi tudós is részt vesz.

a két nagy magyar zeneszerző emlékére rendezett nemzetközi zongoraverseny első és második válogató versenyére az első héten kerül sor. ekkor a külföldi versenyeken díjat nyert hét versenyző kivételével, akik csak a középdöntőben állnak „rajthoz”, minden résztvevő kétszer lép a zsűri elé. az első és a második válogató után dönt a zsűri a versenyzők továbbjutásáról. előreláthatólag szeptember 30-án hozzák nyilvánosságra a középdöntőbe jutottak névsorát, akik október 2-án folytatják a zenei versenyt a döntőbe jutásért./mt1/

6.07

- . . -
- 2 -

MB

ah 3. évente többmillió forintnyi kárt okoz a mezőgazdaságban a vaddisznó és a szarvas a vadászok országos szövetségének felhívása a vadkár-elhárítás fokozására

1 cs/gk/m/ká

1961. szeptember 15.

a nyárvégi és őszeleji hónapokban -különösen a nagyvadas rezervátumok vidékén - érzékeny károkat okoznak a mezőgazdaságnak a mezőre kijáró vadfélék, elsősorban a vaddisznók és a szarvasok. az adatok szerint a mezőgazdaságban és az erdőkben okozott kár évi összege országosan eléri a tízmillió forintot.

a magyar vadászok országos szövetségében adott tájékoztatás szerint az idén különösen pest, fejér, komárom, győr-sopron, tolvábi tolna és baranya megyében károsít súlyosan a vaddisznó és a szarvas. ezeken a területeken különösen fontos, hogy a termelők és a vadászok összefogjanak a vadkár elhárítására. a vadászati jogszabály előírása szerint ugyanis kárpótlást a termelő csak akkor kap, ha a vadászokkal összefogva sem tudják elhárítani a károkat. szükséges, hogy a termelők állandóan szemmel tartásuk a veszélyeztetett terményeket, az esetleges nyomokat rögtön jelentessék a vadásztársaságnak, s ugyanígy a vadászok, vadőrök is figyeljenek a termelőket. a sikeres elhárítás érdekében kívánatos, hogy a veszélyeztetett határreszeken: kukoricások, burgonya, répatáblák szélén riasztó berendezéseket állítsanak fel a termelők. a szakemberek szerint legalább három-négy naponta változtatni kell a riasztó berendezés jellegén. az óvó rendszabályok ellenére bekövetkező kárt a termelők három napon belül kötelesek jelenteni a vadkár-becselő bizottságnak.

a károk tulnyomó többségét az utóbbi évtizedben elszaporodott vaddisznó okozza. a vaddisznóállományról szólva 1960-ban 5280-at számláltak, de az állami rezervátumokban ennek többszöröse van. ezt a kártékony vadat egész évben lehet lőni, évente többször hajtóvadászatot is rendeznek a vadásztársaságok a vaddisznó-állomány gyéritésére. az elmúlt vadászati évadban csupán a vadásztársaságok csaknem 900 vaddisznót lőttek, köztük szép számmal akadtak 2.5-3 mázsás példányok is.

/mt1/

- . . -

- 3 -

L a szakemberek elmondották, hogy a vadásztársaságok területén

6.10

MB

bb 6. napirenden a főutvonalak rendezése, csinosítása - nagyarányú felmérések a fővárosban - a tanács számít az üzemek, intézmények, társadalmi munkások közreműködésére és segítségére

1 hbj/sze/m/vg

1961. szeptember 15.

a fővárosi tanács városrendezési és építési osztálya még a nyár elején megvizsgálta, milyen a külső üllői ut arculata. a felmérésnél derült ki, hogy kissé elhanyagolt a nagyforgalmu utnak ez a része. ekkor született meg a fővárosi tanács városrendezési és építészeti osztály javaslata: az érdekelt kerületi tanácsok az ottani üzemekkel, intézményekkel együtt sürgősen rendezzék az üllői utat, s az osztály egyben megjelölte a legfontosabb tennivalókat. a javaslat nagy visszhangra talált. az érdekelt kerületi tanácsok már részben megbeszélték az üzemekkel, intézményekkel, mit is kell tenniük a külső üllői ut csinosítása érdekében. felszólították a különböző gyártelepeket az előttük levő térség rendezésére, s ugyanakkor gondoskodnak az utcaképeket csúfító ideiglenes bódék, fabarakok eltávolításáról. természetesen a kerületi tanácsok folyamatosan hozzálátanak a reájuk váró sokrétű tennivalók elvégzéséhez is. minden remény megvan arra, hogy a külső üllői ut részben még az ősszel, teljes hosszában pedig a kora-tavasszal megcsinosodik, s nem gyomkertek, hanem virágágyak szegélyezik.

a fővárosi tanács városrendezési és építészeti osztályának kezdeményezése -, amit egyébként a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága is mindenben támogat - most már sokkal nagyobb méreteket ölt, mint a külső üllői ut rendezése. javaslatára a kerületi tanácsok még az idén felméri, mit kell tenni a főutvonalak rendezésére, csinosítására. több kerület, - mint például a 14. kerület - ebbe a munkába bevonja a társadalmi erőket, a kerületben lakó mérnököket, technikusokat, akik már közölték, hogy szabadidejükben szívesen vállalkoznak egy-egy utszakasz alapos, részletes felmérésére. elkészül például a váci ut, a béke ut, a thököly ut, a kerepesi ut, a bécsi ut, a szentendrei ut, a hungária körút, a nagy Lajos király ut csinosítási terve, mégpedig egészen részletesen. egy-egy uton - például a nagy Lajos király uton a terv pontosan feltünteti, melyik telken hiányos a kerítés, melyik épületen kell kicserélni az utca-névtáblát, hol lehet virágágyakat létesíteni. a 10. kerületi tanács például az általa fontosnak tartott utvonalakon, például a kőrösi csoma uton, a kőbányai uton, a jászberényi uton, a maglódi uton is feltérképezi és megjelöli, hol kínálkozik lehetőség a parkosításra, hol lehet a gyerekek számára kisebb vagy nagyobb játszóteret, az idősebbek számára pihenőhelyet létesíteni.

/folyt.köv./

- 4 -

bb 6. /napirenden a ... 1. folyt./ m

a fővárosi tanács elgondolása szerint az idén ősszel és télen minden kerület elkészítheti a maga rendezési tervét. ehhez természetesen minden segítséget megad a fővárosi tanács is. a koratavasszal pedig kibontakozhat az a hatalmas arányú társadalmi és tanácsai megmozdulás, amelynek nyomán a ma még gazzal szegélyezett, sokhelyütt elhanyagolt főutvonalak szebbé válhatnak, természetesen ezt a nagyarányú tervet a fővárosi tanács, illetve a kerületi tanácsok egymagukban nem tudják megvalósítani. a végrehajtáshoz segítséget kell nyújtaniuk a főutvonalakon levő üzemeknek, intézményeknek, s a fővárosi tanács számít a társadalmi munkások segítségére, a főutvonalakon lakók közreműködésére.

a kezdet máris nagyon biztató. a 13. kerületi tanács például a Lehel ut és a vágány ut között parkosította a nemrég még teljesen elhanyagolt, gazzal benőtt területet. a gazzal virágágyakkal övezte a gyárépület környékét, a soroksári uton pedig az ottani üzemek közreműködésével mintaszakaszt létesítenek.

/mti/

...

bb 4. meggyorsult a mátyás templom helyreállítása - 1963-ban fejeződik be a falak és a külső diszek ujjáépítése

1 sb/gg vm vg

1961.szeptember 15.

az idén jelentősen meggyorsult a mátyás templom helyreállítása. az utóbbi években felhasznált összegeknél jóval többet, mintegy ötmillió forintot költ most az ujjáépítésre az országos műemléki felügyelőség. a szentély fölött álló huszár-torony új vörösréz „köntöst” kapott az idén. a templom régi kőpárkányait is nagyrészt kicserélték a kőfaragók és helyet adtak a tetőfedőknek. így a főhajó tetejének déli oldalát már megszépítették, díszes majolikacserepekkel burkolták s az év végéig befejezik a munkát az északi oldalon is. a főbejárat nagy torony után a mária-kapu a templom leggazdagabban díszített épületrésze. a kőfaragók lebontották a kapu málladozó és sérült kődiszeit, s most már megkezdtek az új „kőcsipkék” elhelyezését. a kapu előterének legértékesebb műemlékeit, az árpád-korabeli szobrokat az országos műemléki felügyelőség restaurátorai állítják helyre az év végéig. a templom falainak és külső diszeinek ujjáépítése 1963-ban fejeződik be./mti/

- 5 -

bb 5. új arcképes bélyeget ad ki a posta

1 kF/kF vm vg

1961. szeptember 15.

a posta szeptember 16-án, szombaton Latinka Sándor születésének 75. évfordulója alkalmából az arcképes bélyegsorozat újabb értékét adja ki. az 1 forintos bélyeg a munkásmozgalmi vezető arcképet ábrázolja.

az új bélyeg 1962. március 31-ig használható fel postai küldemények bérmentesítésére./mti/

- . -

- 6 -

bb 7. szeptember, október: „bemutató-parádé,, - a fővárosi színházak új darabjairól

1 v/tm-lm sr

1961. szeptember 15.

az új színházi évad elején Budapest közönsége bemutatók sorozatát láthatja. a fővárosi színházak szeptemberben és októberben tíz új színpadi alkotást tűznek műsorukra.

az első bemutatót szeptember 15-én a Madách Színházban tartják. műsorra tűzik a Szovjet szerző, Vera Panova bucsu a fehér éjszakáktól című darabját, amelynek előadásával nyitja a színház Lenin körüti épületének kapuit. a darabot Ádám Ottó rendezi, a főbb szerepeket Vass Éva, Zenthe Ferenc, Lőte Attila, Lázár Mária és Psota Irén játsszák.

az 1961-62-es évad második bemutatója magyar szerző színpadi alkotása lesz: a Nemzeti Színház társulata az Ódry Színpadon szeptember 17-én előadja Barnasín Anna napfogyatkozás című színművét.

a harmadik bemutató: a Vidám Színpad Budapest 11 óra című műsora, amelyet szeptember 19-től játszanak. a Vidám Műsorban bemutatják, hogy mit lehet látni Budapesten délelőtt 11-től este 11-óráig. a műsor rendezője Kalmár Tibor.

a Katona József Színházban szeptember 29-én Várkonyi Zoltán rendezésében tűzik műsorra Shakespeare Minden jó, ha jó a vége című vígjátékát. a Petőfi Színház október 18-án mutatja be Molière: képzelt beteg című színpadi alkotását Feleki Kamillal a főszerepben.

október hónap első bemutató-előadását a Nemzeti Színházban tartják, amikor színpadra viszik Artur Miller Salemi Boszorkányok című híres színpadi alkotását. a darabot Marton Endre rendezi, a főbb szerepeket Bitskey Tibor, Mészáros Ági, Kálmán György, Básti Lajos, Tőkés Anna és Makai Alakítja.

a fővárosi operett színházban október 12-én új magyar operettet mutatnak be. a színház művészei előadják Cseres, török, innocent, ránki hölgyválasz című operettjét.

a József Attila Színházban október 13-án előadják a neves francia író, Marcel Achard a világ legszebb szerelme című színpadi alkotását. a népszerű írónak Magyarországon is ismert művei: a régi Madách Színház bemutatta a Domínót, a Pécsi Nemzeti Színház 1946-ban előadta a Kalózt és ugyancsak Pécsen 1959-ben játszották már a világ legszebb szerelmét is.

a Vigszínház október 16-án Molnár Ferenc játék a kastélyban című vígjátékát mutatja be. ugyancsak ezen a napon a Vigszínház az Ódry Színpadon is vendégszerepel, ahol az új évad tizedik bemutatóját tartják: Tóth Miklós színes fénykép című színpadi alkotását játsszák./mti/

9.00 p. 27

- 7 -

Mhe

bb 8. fontos műszaki feladatokkal bizzák meg a tanácsok társadalmi aktivistáikat - patronáló szakemberek segítik a „háztulajdonos,, lakóbizottság munkáját

1 zs/zs-Lm sr

1961. szeptember 15.

a budapesti tanácsok vezetői - a hazafias népfront bizottságaival egyetértésben - elhatározták, hogy újabb fontos műszaki feladatokkal bizzák meg a társadalmi aktivistákat, a körzetek közösségi munkában eddig is résztvevő lakóit, azokat a szakembereket, akik szabad idejükben szívesen segítik a területfejlesztési tervek megvalósítását.

a 4., a 9., a 12., a 14. és a 19. kerületben például megszervezik a lakóbizottságokat patronáló műszaki hálózatot. ezekben a kerületekben ugyanis számos olyan lakóbizottság működik, amely önállóan gazdálkodik a lakóépület felújítására, karbantartására szánt keretekkel, maga dönt a rendelkezésre álló összegek felhasználásáról, s tárgyal a kivitelezőkkel is. a patronáló szakemberek rendszeresen, időről-időre felkeresik majd a „háztulajdonos,, lakóbizottságokat, s utbaigazításokat, szaktanácsokat adnak a különböző műszaki kérdésekben.

több kerületben társadalmi munkások közreműködésével megszervezik az oktatási intézmények épületeinek állagfelmérését. az iskolák „leltározása,, után a tanácsok pontos képet alkothatnak majd arról, hogy hol legsürgősebb a tatarozás, melyik tanintézetet kell általánosan, melyiket részlegesen felújítani.

az eddiginél fokozottabban igénylik a tanácsok a műszaki szakemberek társadalmi segítségét az új beruházások terveinek összeállításakor is. műszaki terveket, illetve részlet-terveket készítenek például a fővárosi szabó ervin könyvtár, az állatkert és a vidám park rendezési, felújítási, tatarozási munkálataihoz; a népfront műszaki aktivistái ellenőrzik az 1-12. kerület most épülő tbc-gondozó intézetének gépészeti munkáit, továbbá a nagyvásártelep elektromos hálózatának felújítását és egyes színházak statikai vizsgálatát. szakmai jártasságuknak megfelelően bevonják a társadalmi munkásokat több más fontos feladat megoldásába is - egyebek között budapest gázellátása öt éves tervének kidolgozásába és távfűtéses házak légköbméter-felmérésébe. /mtl/

...

9.10

p. 25

- 8 -

Mo

bb 11. határidő előtt készítenek el fontos mezőgazdasági gépeket az ipari üzemek - a medosz és a vasas szakszervezet eredményes akciója a mezőgazdasági gépek határidő előtti szállításáért

1 kz szb ká

1961. szeptember 15.

a mezőgazdasági és erdészeti, valamint a vas- és fémipari dolgozók szakszervezete a közelmúltban közös megbeszélésre hívta össze a mezőgazdasági gépgyártás, valamint a földművelésügyi minisztérium illetékes vezetőit. a megbeszélésen a mezőgazdasági szakemberek elmondották, hogy rendkívül nagy segítséget jelentene a mezőgazdaság számára, ha az 1961. évre megrendelt és a kgm üzemei által gyártásra visszaigazolt gépeket a tervezett határidő előtt szállítanák. utaltak ezzel kapcsolatban arra, hogy az idén a száraz időjárás következtében általában minden növény betakarítását a szokásosnál korábban kell megkezdeni. a megrendelt gépek korábban tervezett gyártási határidejének megtartása éppen ezért azt jelentheti, hogy késve kapják meg a mezőgazdasági üzemek, vagyis az értékes és rendkívül szükséges gépet már csak a következő évben tudják használni.

a megbeszélésen hozott határozat értelmében a földművelésügyi minisztérium anyagellátó vállalatja pontos kimutatást készített az őszi betakarításhoz legszükségesebb gépekről és alkatrészekről. a mezőgazdasági és erdészeti, valamint a vas és fémipari dolgozók szakszervezetének munkatársai felkeresték a jegyzékben szereplő gépek gyártásával foglalkozó ipari üzemek dolgozóit, s megbeszéltek velük, hogy milyen segítséget kér tőlük a mezőgazdaság. mind a 12 érintett ipari üzemből megértéssel fogadták a kérést, s igen komoly erőfeszítéseket tesznek azért, hogy a gépeket határidő előtt elkészítsék.

a vörös csillag traktorgyár dolgozói például ígéretet tettek, hogy a kért és igen nagymennyiségű pótalkatrészt nagyobb részét a gyártási programban meghatározott idő előtt szállítják. rendkívül értékes segítséget jelent az őszi munkák gyors befejezéséhez a budapesti mezőgazdasági gépgyár dolgozóinak az a vállalása, mely szerint terven felül 70 kb-1-es kukoricakombájnt készítenek, s a tervezettnél többet szállítanak a silókombájnokhoz szükséges pótalkatrészekből is. a budapesti hajtóműgyárban anyaghiány gátolja az u-28-as traktorokhoz szükséges és a már korábban megrendelt 351, ugynevezett terepfogaskerék gyártását. a vasas szakszervezet azonnal továbbította a kérést a dímvágy kovácsolóüzemének dolgozóihoz, akik még aznap válaszoltak. a terepfogaskerékek gyártásához szükséges anyag máris a hajtóműgyár rendelkezésére áll.

/folyt.köv./

9.32

W. 20

- 9 -

bb 11. határidő előtt... folyt./- szb

a javításiakhoz hasonló felelősségérzettel válaszoltak a két szak-
szervezet, illetve a mezőgazdasági dolgozók körében a vidéki üze-
mek. az őszi munkák két nagyon fontos gépe az orkán elnevezésű jár-
vasító és a napraforgó betakarító adapter a törökszentmiklósi,
illetve a makói mezőgazdasági gépgyárban készül. ezek az üzemek már
is jelentették, hogy a határidőt lényegesen lerövidítve máris 552
napraforgó adaptert, 300 járvasító és 152 ugynevezett orkán-adap-
tert szállítanak.

a borsod megyei gépjavitó vállalat, amely a burgonyaszedő gépek-
hez, valamint a zetor és az izzófejes traktorokhoz készít pótkat-
részeket arra tett ígéretet, hogy az év végéig esedékes össze-
pótkatrészeket már szeptember-október hónapban legyártja és átadja.
a mári szerszámgyár szeptember 30-ig már a negyedik negyedévre
esedékes pótkocsi alkatrészeket is leszállítja.

mint dr. gojdar lászló, a medosz gépállomási szakosztályának tit-
kára elmondotta, a vállalatok még nem zárultak el. xxxx le. több
üzemi üzem között még folynak a tárgyalások, s szinte naponta érkez-
nek a szakszervezet központjába olyan táviratok, vagy levelek, amely-
ben budapesti vagy vidéki üzemek közlik, hogy még tovább rövide-
tik a gyártási határidőket. /mti/

..-

bb 21. tokajhegyalján a must cukorfoka magasabb, mint az 1959-es
jótérsősű esztendő hasonló időszakában

vid ká/j szb ká

1961. szeptember 15.

tokajhegyalja szőlőskertjeiben az utóbbi 10 esztendő legjobb mi-
nőségű borát 1959-ben szüretelték. ebben az évben a must cukortar-
talma szeptember elején elérte a 16-17 fokot. az idén még ennél is
jobb minőségre számíthatnak, hiszen a tarcali szövetkezeti kutató
intézet szarvas-szőlőjében a napokban tartott próbaszüret mérései
szerint a furmint és a hárslevelű szőlő cukortartalma már 18.6 fok.
ilyen cukorfokot tavaly csak október elején mértek. a gazdaság
gondosan felkészült a termés betakarítására. a 10.000 hektoliter bor
tárolására alkalmas, 960 méter hosszú rákóczi pincében a
hordók tisztán várják a mustot, a szőlő feldolgozását pedig telje-
sen gépesítik. a kutató intézet tábláin, mihelyt a must eléri a
21-22 cukorfokot, azonnal megkezdik a szüretet. a tokajhegyaljai
állami gazdaság szőlőskertjeiben viszont igyekeznek a legkésőbbi
időre kitolni a szedést. itt a legutóbbi próbaszüret alkalmával
18-18.5 cukorfokot mértek. ez a gazdaság nagymennyiségű édes- és szá-
raz számorodni bor tárolására készült fel. a mádi üzemegységben a
szüretre elkészült a 2 millió forintos költséggel épített prészáz,
amelyben egy műszak alatt 500-600 mázsa szőlőt dolgoznak fel. /mti/

..-
- 10 -

9.45
M.B.W. 26

bb 9. százötven ismeretterjesztő előadás fél év alatt -
sokoldalú népművelési munka a 15. kerületben.

i vt/sze-lm sr

1961. szeptember 15.

a 15. kerületben is mind népszerűbbek az ismeretterjesztő
előadások, félév alatt százötvenet tartottak: társadalomtudományi,
műszaki, természettudományi és egészségügyi jelleggel. hat üzem
szervezett munkásakadémiát, amely különösen a landler jeno jármű-
javítóban váltott ki nagy érdeklődést a dolgozók körében. egy-egy
előadáson átlag több mint kétszáz munkás vett részt, de előfor-
dult az is, hogy a hallgatók száma meghaladta a háromszázat. a
jövőben arra törekcsenek, hogy növeljék a műszaki jellegű munkás-
akadémiák számát.

tervbevették azt is, hogy a termelőszövetkezeti tagság
számára politikai, irodalmi, történelmi, mezőgazdasági, s egyéb
témákat felölelő előadássorozatot indítanak.

a 15. kerületben jelenleg husz öntevékeny művészeti
csoport működik: énekkarok, színjátszók, népitáncosok, bábját-
szók és zenekarok. a csokonai művelődési házat havonta mintegy
négyezer ember keresi fel. a másik közkedvelt művelődési intéz-
mény, a pestujhelyi józsef attila művelődési otthon múlt év végén
megkezdett felújítása már befejezéshez közeledik, s előrelátható-
lag novemberben átadják rendeltetésének. rendbehozására több mint
ötszázezer forintot költenek. /mti/

..-

bb 12. az idén is megrendezik az erdészek hagyományos tüzoltó
versenyét a hüvösvölgyben

i so/gg-lm ká

1961. szeptember 15.

az országos erdészeti főigazgatóság a hüvösvölgyi nagy-
réten az idén is megrendezi az erdészek hagyományos tüzoltó
versenyét. a nagyközönség számára látványos bemutatókat szeptem-
ber 24-én, vasárnap délelőtt és koradélután tartják meg az ország
minden részéből összegyűlt erdész-tüzoltók. /mti/

9.53
M.B.W. 26

..-
- 11 -

bb 10. tudósaink külföldön

i ms/gk-lm sr

1961. szeptember 15.

Szeptember első felében számos neves tudósunk fordult meg külföldi kongresszusokon. a legnagyobb érdeklődés straub f. bruno kétszeres kossuth-díjas akadémikus utját kísérte, aki az egyesült államok-beli stowe-ban a pugwash-nyerte nevét mert ott gyültek össze első ízben - 1952-ben - a világ tudósai, hogy a nemzetközi tudományos együttműködés, a leszerelés és a világ biztonsága érdekében hallassák szavukat.

trencsényi-waldapfel imre akadémikus varsóban a klasszikus tudományok társasági nemzetközi szövetségének nagygyűlésén, majd dr. harmatta jános egyetemi tanárral együtt a 10. nemz. köz. paprológiai kongresszuson, dr. szamel lajos egyetemi tanár ugyan-csak varsóban, a lengyel tudományos akadémia közigazgatási jogi konferenciáján vett részt. a kárpáti-balkáni egyesület bukaresti 5. geológiai kongresszusán szádeczky-kardoss elemér akadémikus, a prágai 4. nemzetközi angiológiai kongresszuson gömöri pál, az akadémia levelező tagja és dr. gábor györgy egyetemi docens képviselte a magyar tudományos életet. fenyő istván egyetemi tanár opatijában az analógias számológépekkel foglalkozó nemzetközi konferencián volt. a gondolkodó gépek egyik legérdekesebb problémáját, az automatikus programozás módszereit a varsó melletti jablonnában tíznapos nemzetközi értekezlet tárgyalta, amelyen magyar részről kalmár lászló akadémikus és frey tamás tudományos munkatárs volt jelen.

törő imre akadémikus lausanne-ban nemzetközi hisztológiai szimpóziumon, dr. baló józsef egyetemi tanár az akadémia levelező tagja münchenben a 4. neuropathológiai kongresszuson, lissák kálmán akadémikus a nemzetközi elektroencefalográfiai társaság római kongresszusán, tarján rezső egyetemi tanár namurben a nemzetközi kibernetikai kongresszuson képviselte hazánkat. bácskai tamás docens a varsói nemzetközi pénzügyi kongresszuson, tókei ferenc, kandidátus hamburgban a junior sinológus konferencián, csikai gyula kandidátus manchesterben a rutherford jubileumi nemzetközi kongresszuson vett részt./mti/
konferencián képviselte hazánkat. ez a konferencia a kanadai pugwash városról

bb 18. megkezdődött a tanítás a bókaházi földesur egykori kastélyában

vid zs/tr-lm sr

1961. szeptember 15.

a zala megyei bókaháza község egykori rettegett kastélyának földesurnak kastélyát a községi tanács iskolává alakította át. a kastélyból lett tanintézetben megkezdődött a tanítás./mti/

10.04 W. 26

- 12 -

bb 13. a szovjet példa nyomán hazánkban is előkészülnek az érc-kutatás geokémiai módszerének nagyobb arányú bevezetésére - a milligramm milliómód részébről, a növények hamujából következtetnek az érctelepek hollétére

i tr/gk szb vg

1961. szeptember 15.

néhány év óta - különösen a szovjet kutatók sikerei nyomán - világszerte egyre inkább terjednek az ugynevezett geokémiai kutató vizsgálatok. bebizonyosodott, hogy a legtöbbször még a sok-száz méternyi mélységben rejtőzõ érckészletek jelenlétét is meg lehet állapítani akár a talajfelszíni, illetve felszinközeli kőzetminták, akár a kútból vagy patakból, stb. vett vízminták megvizsgálásával. az ércesedések ugyanis - ha csak nem valamilyen szelvényen különösen áthatolhatatlan kőzetréteg takarja őket - a felfelé áramló vizekkel vagy más módon még ilyen mélységből is, felszínre kerülnek egy-egy egészen apró kis részecskéjüket, amit éppen rendkívül csekély mennyiségére való tekintettel nyomelemnek nevezünk.

máskor viszont ugynevezett indikátor elemek - természetesen szintén nyomelem-mennyiségben - jutnak a felszínre, amelyek valamilyen ércesedés közelében szoktak jelentkezni. így jelzi például a szulfát vagy a bárium a galenit, a szfalerit vagy a pirit jelenlétét, a berillium pedig a wolframtelepeket. és a vegyészek ezeknek a nyomelemeknek a jelenlétét a kőzet- vagy a vízmintában különböző eljárásokkal, például szinképelemzéssel, stb. még akkor is fel tudják fedezni, ha mennyiségük egyetlen milligrammnyi anyagban a százalék tizezred részét, vagyis az egész milligrammnak milliómód részét teszi ki.

sőt, ma már a növényzetből, pontosabban a növények hamujából is következtetni tudnak az alattuk összegyűlt érckészletre. a felszíni vízzel ugyanis a növények testébe is belekerülnek és ott meg is maradnak a felszín közelébe jutott nyomelemek. ha azután a növényt elégetik, szerves anyagai a tűzben elpusztulnak, a hamu pedig a kémikusok előtt elárulja a növény nyomelem-tartalmát. megállapították például, hogy a növényekben általában mindig jelenlevő cink és ólom százszorosára, a mangán ezerszeresére, az urán pedig tízezerszeresére növekszik, ha néhány száz méternyi mélységben ilyen ércdusulások vannak alattuk.

a geokémiai kutatás feleslegessé teszi a költséges próbafurások nagy részét, igen gyorsan, legtöbbször a terepen is elvégezhető, s mint módszer, megbízható. ilyen módon fedeztek fel például kazahsztánban hatalmas ólom-, ezüst-, réz-, bizmut-, molibdén-, wolfram, stb. előfordulásokat, az uraltban rezet, piritet, wolframot és berilliumot, a távol-keleten pedig molibden-, ón-, arany-, vanádium-, nikkel-, stb. telepeket.
/folyt.köv./

10.10

10.45

- 13 -

Re.

bb 13. a szovjet példa nyomán... folyt./- szb

az új módszerrel máris elért jelentős eredményekre való tekintettel a magyar állami földtani intézetben földváriné vogl. maria dr. osztály vezetője és rappné sik stefánia tudományos munkatárs kidolgozta már a geokémiai vizsgálatoknak hazánkban legjobban megfelelő módszereit és kint a terepen megkezdtek az első kísérleti kutatásokat is. ha ezek eredményeseknek bizonyulnak, meglesz a lehetőség ennek az olcsó, gyors és nagyon jó valószínűséggel dolgozó kutatási módszernek a hazai bevezetésére. /mti/

--

bb 15. öt világrészből érkezett vendégek bejegyzései a szolnoki művésztelep vendégkönyvébe

vid zs/tr szb sr

1961. szeptember 15.

a hivatalos megnyitásának 60. évfordulójára készülő szolnoki művésztelepet a képzőművészet iránt érdeklődő hazai közönségben ki-ki gyakran keresik fel külföldi vendégek is. a telep vendégkönyvébe öt világrész számos országának látogatói tettek bejegyzést, s egyesek között szovjet, csehszlovák, lengyel, olasz, angol, osztrák vendégek tanulmányozták a nagymultú intézmény lakóinak művészetét. megfordultak a művésztelepen amerikából, venezuelából, Indiából, Izraelből, vietnamból és sok más országból érkezett vendégek is.

a közelgő jubileum alkalmából ismét sok külföldi látogatóra számítanak az alföldi képzőművészek otthonának lakói. /mti/

--

bb 16. elérte a százmillió forintot a takarékbetétek összege Nógrádban

vid te szb ki

1961. szeptember 15.

Nógrád megyében a takarékbetétek összege elérte a százmillió forintot. a megye takarékpénztári fiókjai és postahivatalaimintegy negyvenezer betétet tartanak nyilván. ez olyan helysége van a megyének, ahol a betétek összege túlhaladja az egymillió forintot. érsekvádkerten például a közös gazdaságok dolgozó parasztjai több mint másfélmillió forintot helyeztek el takarékbán. kazár bányász kisközségben kétfélmillió forint a bányászok és a termelőszövetkezeti dolgozó parasztok betétösszege. /mti/

--

10.16

- 14 -

Mar. 10.16

bb 17. turkevei szövetkezeti parasztok a szovjetunióban és csehszlovákiában

vid zs/tr-lm sr

1961. szeptember 15.

az országoshírű turkevei vörös csillag termelőszövetkezeti legjobb brigád- és munkacsapat vezetőit, élenjáró szövetkezeti gazdáit - jó munkájuk jutalmaként - országjáró kirándulásokra, külföldi utazásokra viszik.

az idén a termelőszövetkezet 32 tagja a szovjetunióban - moszkvában, Leningrádban, Kijevben - tett 6 napos látogatást, a legjobban dolgozó fiatalok pedig csehszlovákiában tanulmányozták a parasztfiatalok és a szövetkezeti ifjúsági szervezeteinek életét. a „világjáró” tsz-tagokon kívül a vörös csillagból 200-an jutottak el hazánk legszebb tájaira, üdülőhelyeire. a szövetkezet vezetése azt tervezi, hogy jövőre az ideinél is több turkevei parasztgazdának biztosítanak külföldi, vagy hazai jutalomüdülést. /mti/

--

bb 19. minden eddigit felülmúló idegenforgalom győrtt

vid te-lm ki

1961. szeptember 15.

az idén minden eddigi felülmúló idegenforgalmat bonyolítanak le Győrött. külföldi és hazai turisták, kirándulók tömegesen keresik fel a három folyó városát, hogy megcsodálják szép műemlékeit, tanúi legyenek a szocialista ipari gócpont lüktető életének.

1958-ban 64, 1959-ben 238, 1960-ban 390, 1961-ben pedig augusztus végéig már 412 népes csoport látogatott el a városba. a csoportokat a nyáron megnyitott 150 ágyas turistaszállóban és kollégiumban helyezték el. ezenkívül ezerhatszázán kaptak szobát a fizetővendéglátó szolgálat útján. /mti/

--

bb 20. két aranyérmes nyert a cibakházi vörös csillag termelőszövetkezet görögdinnyéje az erfurti nemzetközi kiállításon

vid ká/j-lm hk

1961. szeptember 15.

szolnok megye országoshírű kertészeti termelőszövetkezeti eddig 5 aranyérmes nyertek az erfurti nemzetközi kiállításon. legjobb eredményt a cibakházi vörös csillag tsz érte el, amelynek kiváló minőségű görögdinnyéjét két aranyéremmel jutalmazták. ezenkívül aranyérmes kapott a termelőszövetkezet husos paprikája is. a megyei tanács mezőgazdasági osztálya most úgy határozott, hogy a cibakházi dinnyekertészek módszerét széles körben elterjesztik. /mti/

--

10.22

Mar. 10.22

- 15 -

bb 13. a szovjet példa nyomán... folyt./- szb

az új módszerrel máris elért jelentős eredményekre való tekintettel a magyar állami földtani intézetben földváriné vogl. mária dr. osztály vezetőhelyettes és rappné sik stefánia tudományos munkatárs kidolgozta már a geokémiai vizsgálatoknak hazánkban legjobban megfelelő módszereit és kint a terepen megkezdték az első kísérleti kutatásokat is. ha ezek eredményeseknek bizonyulnak, meglesz a lehetőség ennek az olcsó, gyors és nagyon jó valószínűséggel dolgozó kutatási módszernek a hazai bevezetésére. /mti/

--

bb 15. öt világrészből érkezett vendégek bejegyzései a szolnoki művésztelep vendégkönyvébe

vid zs/tr szb sr

1961. szeptember 15.

a hivatalos megnyitásának 60. évfordulójára készülő szolnoki művésztelepet a képzőművészet iránt érdeklődő hazai közönségben ki-
gyakran keresik fel külföldi vendégek is. a telep vendégkönyvé-
be öt világrész számos országának látogatói tettek bejegyzést, s
egyebek között szovjet, csehszlovák, lengyel, olasz, angol, osztrák
vendégek tanulmányozták a nagymultú intézmény lakóinak művészetét.
megfordultak a művésztelepen amerikából, venezuelából, indiából,
szriánból, vietnamból és sok más országból érkezett vendégek is.

a közelgő jubileum alkalmából ismét sok külföldi látogatóra szá-
mlítanak az alföldi képzőművészek otthonának lakói. /mti/

--

bb 16. elérte a százmillió forintot a takarékbetétek összege
Borsábrán

vid te szb ki

1961. szeptember 15.

nógrád megyében a takarékbetétek összege elérte a százmillió
forintot. a megye takarékpénztári fiókjai és postahivatalai mintegy
negyvenezer betétet tartanak nyilván. tíz olyan helysége van a me-
gyének, ahol a betétek összege túlhaladja az egymillió forintot.
Érsekvádkerten például a közös gazdaságok dolgozó parasztjai több
mint másfélmillió forintot helyeztek el takarékbán. kazár bányász
közösségben kétmillió forint a bányászok és a termelészövetkezeti
dolgozó parasztok betétösszege. /mti/

--
- 14 -

10.16

10.16

bb 17. turkevei szövetkezeti parasztok a szovjetunióban és
csehszlovákiában

vid zs/tr-lm sr

1961. szeptember 15.

országoshírű turkevei vörös csillag termelészövet-
kezet legjobb brigád- és munkacapat vezetőit, élenjáró szövetke-
zeti gazdáit - jó munkájuk jutalmaként - országjáró kirándulásokra,
külföldi utazásokra viszik.

az idén a termelészövetkezet 32 tagja a szovjetunióban -
moszkvában, leningrádban, kijevben - tett 6 napos látogatást, a
legjobban dolgozó fiatalok pedig csehszlovákiában tanulmányozták
a parasztfiatalok és a szövetkezeti ifjúsági szervezeteinek
életét. a „világjáró”, tsz-tagokon kívül a vörös csillagból 200-an
jutottak el hazánk legszebb tájaira, üdülőhelyeire. a szövetkezet
vezetése azt tervezi, hogy jövőre az ideinél is több turkevei
parasztgazdának biztosítanak külföldi, vagy hazai jutalomüdülést.
/mti/

--

bb 19. minden eddigit felülmuló idegenforgalom győrtött

vid te-lm ki

1961. szeptember 15.

az idén minden eddigi felülmuló idegenforgalmat bonyoli-
tanak le győrtött. külföldi és hazai turisták, kirándulók tömegesen
keresik fel a három folyó városát, hogy megcsodálják szép műemlé-
keit, tanúi legyenek a szocialista ipari gócpont lüktető életének.

1958-ban 64, 1959-ben 238, 1960-ban 390, 1961-ben pedig
augusztus végéig már 412 népes csoport látogatott el a városba.
a csoportokat a nyáron megnyitott 150 ágyas turistaszállóban és
kollégiumban helyezték el. ezenkívül ezerhatszázán kaptak szobát
a fizetővendéglátó szolgálat útján. /mti/

--

bb 20. két aranyérmét nyert a cibakházi vörös csillag termelő-
szövetkezet görögdinnyéje az erfurti nemzetközi kiállításon

vid ká/j-lm hk

1961. szeptember 15.

szolnok megye országoshírű kertészeti termelészövetkezeti
eddig 5 aranyérmét nyertek az erfurti nemzetközi kiállításon. Leg-
szebb eredményt a cibakházi vörös csillag tsz érte el, amelynek
kiváló minőségű görögdinnyéjét két aranyéremmel jutalmazták. ezen-
kívül aranyérmét kapott a termelészövetkezet husos paprikája is.
a megyei tanács mezőgazdasági osztálya most úgy határozott, hogy
a cibakházi dinnyekertészek módszerét széles körben elterjesztik.
/mti/

10.22

10.22

--
- 15 -

bb 14. százforintos mozgalom a malomiparban - 178 brigád versenyez a szocialista címért - szélesedik a malmok dolgozóinak versenye

1 tó/lm szb fm vg 1961. szeptember 15.

a malomipari vállalatok dolgozói ellenterveket készítettek az üzemi tervekkel szemben, amelyekben az iparág előtt álló legfontosabb feladatok teljesítését, illetve túlteljesítését tüzték célul. legtöbb helyen a termelékenység növelésére, a költségcsökkentésére és a műszaki színvonal javítására, főleg az anyagmozgatás gépesítésére tettek vállalásokat.

a malmokban új kezdeményezés született: megkezdődött az úgynevezett százforintos mozgalom, amelynek az a lényege, hogy minden dolgozó a maga munkaterületén minden hónapban 100 forinttal csökkenti az önköltséget, így járul hozzá az üzemi költségcsökkentéshez. a mozgalom máris nagy visszhangra talált többek között a ferencvárosi és a budai malom, a békés, a csongrád és a pest megyei malomipari vállalat, valamint az erőtakarmánygyár dolgozói között. a csongrád-bács-kiskun megyei malomipari vállalat dolgozói a mozgalom megindulása óta egyenként 312 forint havi átlageredményt értek el.

a felajánlások teljesítéséért folyó versenyben mind több brigád határozza el, hogy teljesíti a szocialista brigád cím elnyerésének feltételeit. az egész malomiparban 38 brigád már elnyerte a kitüntető címet, 178 pedig versenyez érte. ebben a versenyben kiemelkedik a békés megyei malomipari vállalat, ahol 30 és a pest megyei malomipari vállalat, ahol 26 brigád versenyez a szocialista címért.

a malomipar dolgozói végeredményben arra vállalkoztak, hogy az idén 4.6 százalékkal javítják a termelékenységet és terven felül 19 millió forintot takarítanak meg önköltségcsökkentéssel. a vállalatok nagyobb részének teljesítésére még csak ezután kerül sor, miután a malmokban teljes egészében az új gabona őrlésére térnek át, de a mindjobban szélesedő munkaverseny eddigi eredményeinek láttán több malomban máris pótvállalást tettek. a hántolómalom, a hajdubihar megyei, valamint a baranya megyei malomipari vállalat dolgozói újabb 6.5 millió forint értékű felajánlás teljesítésére vállalkoztak. az eredmények még jobbak is lehetnének azonban, ha az üzemekben az eddiginél körültekintőbben foglalkoznának a kiváló dolgozó cím elnyeréséért folyó versennyel. /mti/

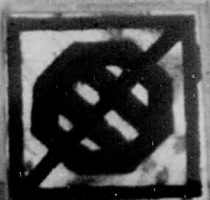
..-

10.22

W. 48

- 16 -

Mo

bb 22. autóbusszal viszik a pusztai és kisközségbeli tanulókat a legközelebbi szakosított iskolákba komárom megyében

vid fm/ke-lm fm 1961. szeptember 15.

komárom megyében számos pusztán és kisközségben a felsőtagozatu tanulók - mivel létszámuk kicsi - egy osztályba járnak. ezen kívánnak most segíteni a tanácsok, amikor egyre több kisközségből és pusztáról autóbusszal - szállítják a legközelebbi nagyközségek iskolájába a tíz éven felüli gyerekeket. így például gyarmat-pusztáról gyermekre, öreghegyről bársonyosra, vértestolnáról pedig tarjánba viszik a szakosított osztályokba a tanulókat. a megyében 19 kisközségből, illetve pusztáról mintegy 350 tanuló jár a nagyobb községekbe, ahol magasabb színvonalú oktatásban részesülnek./mti/

..-

bb 23. kései szarvasborju született a mecseki állatkertben

vid ká/j-lm hk 1961. szeptember 15.

a mecseki állatkert lakói a természetes környezetben szépen gyarapodnak. az elmúlt hónapokban többek között 3 medvebocs és három őzgidra, 1 dingókutyá és 1 kis ürge látott napvilágot. legutóbb egy szarvasborju született, amely az időpontot tekintve ritka eseménynek számít. a szarvasok ellési ideje ugyanis május közepétől június közepéig tart. a több hónappal „elkésztett” szarvasborju teljesen egészséges. a szakemberek a születési rendellenességet a szarvasstehén megváltozott körülményeinek tulajdonítják./mti/

..-

bb 24. levegőszennyeződésmérő készüléket kapott a komlói szénelőkészítő üzem

vid te-lm ki 1961. szeptember 15.

a komlói szénelőkészítő üzemben évente mintegy másfél-millió tonna szén osztályoznak. ez a művelet jelentős porképződéssel jár. a dolgozók egészségének védelmére az üzem levegőszennyeződésmérő készüléket kapott, amely pontosan kimutatja, hogy az üzemben a levegő mennyire szennyezett szénporral. az így szerzett adatok alapján határozzák meg, milyen óvintézkedésekre van szükség. az első ellenőrző méréseket most, szeptemberben végzik, s a jövőben minden hónapban megismétlik a méréseket./mti/

10.35 11.03

..-
- 17 -

Mo

bb 25. husz-harminc évig termelhet még a várpalotai beszálló-
akna - sikeres szénkutatók a sárréti medencében

vid te-lm ki

1961. szeptember 15.

a várpalotai szénbányászati tröszt üzemének szomszéd-
ságában nagyarányú geológiai felméréseket végeznek, hogy új
széntelepekre irányíthassák a bányászokat. a szakemberek utmu-
tatása alapján sárréti medencében siker koronázta a kutatómunkát:
a nagyteljesítményű mélyfurógépek szénrétegeket harántoltak, s
megállapították, hogy a medence déli részén is bányászásra alkalmas
szénrejt a föld. a tröszt egyik legnagyobb bányájának, a
beszálló-aknának üzemeltetését további husz-harminc évig biztosít-
hatják, s ezzel megtakarítják a környék vegyiműveit kiszolgáló
újabb bányák telepítési költségeit. eredményes volt a kutatás a
tröszt legfiatalabb bányájában, bántópusztán is. a kutatások
jelentőségét növeli, hogy az egykori hegyképző mozgások a
medencét erősen felszabdalták. így az eddigieknél jóval részle-
tesebb, a talajrétegek elhelyezését nyomonkövető térképet kellett
készíteniük, hogy a leggazdaságosabban aknázhassák ki a szén-
vagyon. pontos adatokkal segítették a hidrogeológusok munkáját
is. a sárréti szénmedence déli területén felkutatott
szénrétegeket feltárási tervek szerint kapcsolják a művelés
alatt levő területéhez. /mti/

bb 26. borzderes szarvasmarha-törzseket kapnak a termelő-
szövetkezetek kehidáról

vid ká/-lm nk

1961. szeptember 15.

a veszprém-zala megyei állami gazdaságok igazgató-
ságához tartozó kehidai tan gazdaságban 1952. óta foglalkoznak a
svájcból importált, borzderes szarvasmarhák tenyésztésével.
meghonosításuk sikerrel járt. a magyar-tarkánál kisebb takar-
mányigényű szarvasmarhák jól bírják a dombos, hegyi legelőket
és a téli szabadtartást. fejési átlaguk már évek óta 4000 literen
felül van, és a tej zsírtartalma is magas. a borzderes borjak
havonta a 27-30 kilós súlygyarapodást érnek el, s ami a szakszerű
gondozás eredménye; megszűnt a burju-elhullás. tekintettel
arra, hogy számos zalai termelőszövetkezet is borzderes szarvas-
marhát kíván tenyészteni, a gazdaság a jövő évtől kezdve
10-15-20 tenyészállatból álló borzderes törzseket ad el a közös
gazdaságoknak. /mti/

10.40 M⁰⁴

- 18 -

bb 27. az őszi és a téli hónapokban 30 termelőszövetkezeti
akadémia indul a borsodi falvakban

vid ká/j szb ká

1961. szeptember 15.

az mszmp borsod megyei bizottsága mellett működő művelődési
tanács elkészítette a termelőszövetkezeti községek őszi és téli
népművelési programját. az idén új módszerként hetente egyszer
minden községben művelődési estét rendeznek, ismeretterjesztő
előadásokkal, kiállításokkal, zenei bemutatókkal, filmvetítések-
kel, zenés fejtörőkkel, írók és parasztok közötti találkozók-
kal. az ismeretterjesztő előadásokat filmvetítéssel, zenés műsorokkal
teszik változatosabbá. az előadásokhoz a megyei tanács könyvtá-
rából 200 keskenyfilmet, hanglemezeket, mikroszkópokat kölcsönöz-
hetnek az érdekelt községek művelődésiszakemberei.

a falusi dolgozók szakmai és általános műveltségének emelésére
30 helyen szerveznek termelőszövetkezeti akadémiát. a három éves
akadémián természettudományi, biológiai, fizikai, irodalmi és tör-
ténelmi, valamint mezőgazdasági szakelőadásokat hallgathatnak a
dolgozók. az előadásokat tudományos kísérletek, kirándulások és
üzemlátogatások egészítik ki. /mti/

bb 29. újabb 13 nógrádi általános iskolában vezették be a poli-
technikai képzést

vid fm/ke szb fm

1961. szeptember 15.

nógrád megye nyolc középiskolájának több mint kétezer diákja
már harmadik éve vesz részt politechnikai képzésben. az általá-
nos iskolákban is mind szélesebb tért hódít a gyakorlati munkára
nevelés. az elmúlt tanévet 40 „politechnikás”, általános isko-
la végezte sikeresen, s mostani tanévben újabb 13 általános isko-
lában vezették be a gyakorlati oktatást. ezekben főleg mezőgazdasá-
gi tudnivalókat sajátítanak el a diákok. a legtöbb helyen - mint
például vanyarcon, borsosberényben és tolmácson - vakációban ké-
szítették el saját barkácsoló műhelyeiket és legfontosabb szer-
számaikat a gyerekek. /mti/

10.47 M⁰⁴

- 19 -

NR

bb 28. csaknem minden nehéz fizikai munkát gépesítettek már
petőfi pályán

vid te sz ki

1961. szeptember 15.

a mátravidéki szénbányászati tröszt területén az elmúlt 12 évben 4.393 ujitást nyújtottak be. ezek közül ezeröttszázegyet már bevezettek. az ujitások gazdasági eredménye mintegy 27 millió forint. egyik legjelentősebb ujitás az ursitz-féle hidraulikus fej-tési páncélpajzs, amely külföldön is érdeklődést keltett. alkalmazásával a fabiztosítású frontfejtéshez szükséges faanyagok alig egy százalékát használják fel. egy év alatt egy pajzs berendezés - jelenleg négyet alkalmaznak - 4.760 köbméter fát takarít meg. petőfipályán az ujitások tették lehetővé, hogy a bányában a nehéz fizikai munkát már csaknem száz százalékban gépesítették.
/mti/

--

bb 30. könyvtárnak rendezték be az elnéptelenedett kisújszállási börtönt

vid zs/tr szb sr

1961. szeptember 15.

az 1800-as években emelt kisújszállási járási börtön a felszabadulás utáni években elnéptelenedett. a város vezetői elhatározták, hogy a 25 cellás épületet hasznosítják.

a művelődésügyi minisztérium, a megyei könyvtár és a város társadalmi munkásainak segítségével a börtönt alaposan átalakították, s helyiségeiben a nagykunság egyik legkorszerűbb könyvtárát rendezték be. az ódon börtönépületbe a napokba költözött be a több mint 150.000 kötettel rendelkező „felnőtt - és ifjúsági, „könyvtár. az ifjúsági részleg egyébként ugynevezett szabadpolcos rendszer szerint működik, s a könyvbarátok olvasószobát, a könyvtár dolgozói pedig folyóiratraktárt, irodát és szakirodalmi termet kaptak. /mti/

--

bb 31. az évszázad legszárazabb augusztusa a kiskunsági homokvidéken

vid so/j szb so

1961. szeptember 15.

kecskeméten, az országos meteorológiai intézet agrometeorológiai obszervatóriumának kutatói rendszeres csapadék-, valamint talaj hő- és vizgázaladási méréseket végeznek a duna-tisza közti homokon. megállapításuk szerint az évszázad legszárazabb augusztusa volt az idén a kiskunság vidékén. a szokásos évi 48 milliméteres csapadékmennyiség helyett mindössze 3 milliméter eső hullott, 94 százalékkal kevesebb, mint más évek augusztusában. a rendkívüli időjárást azok a növények vészelték át károsodás nélkül, amelyeknek gyökerei az ugynevezett holt-vizig hatoltak, vagy mesterséges csapadékot kaptak. /mti/

--

- 20 -

10.55 11.10

KE

bb 32. turistaszálló és motel épül szombathelyen

vid te-lm ki

1961. szeptember 15.

vas megye, elsősorban szombathely, kőszeg és ják nevezetességeit az idén több mint tízezer, közülük szovjet, lengyel, csehszlovák és osztrák, turista kereste fel.

a látogatók elhelyezése sok gondot okozott az illetékes szerveknek, ezért kőszegen a jurisics vár előterében turistaszálló építését kezdték meg. jövőre szombathely egyik nagykiterjedésű, szép parkjában, a jókai parkban 90 személyes turistaszálló és motel létesül. az idegenforgalmi hivatal megszervezte a fizetővendég szolgáltatást is. /mti/

--

bb 33. újabb parasztkórusok alakulnak a vas megyei falvakban

vid ká/j-lm bs

1961. szeptember 15.

a termelősövetkezetekbe tömörült vas megyei dolgozó parasztnapi munkájuk után rendszeresen látogatják a községi könyvtárakat, eljárnak az ismeretterjesztő előadásokra, és élnek a művelődési otthonok nyújtotta szórakozási lehetőségekkel. jellemző, hogy mind több községben alakulnak parasztkórusok, s jelenleg már több mint 40 vegyes és férfikórus működik. legutóbb öbön 60, mikosszéplakon 65 tagú vegyes kórus, kenyeriben pedig férfikórus alakult. a dalosok rendszeresen próbálnak, s ilyen alkalmakkor zenei ismeretterjesztő előadásokat is tartanak részükre.
/mti/

--

bb 34. felújították a híres jászberényi jász muzeumot

1 vid zs/tr-lm sr

1961. szeptember 15.

a jászberényi jász muzeumot - ahol a híres bizánci mester munkát, lehel kürtjét is őrzik - a közelmúltban több mint negyedmillió forint költséggel tatarozták. a felújítási munkákkal egyidejűleg rendezték a régiségtár gazdag történelmi és néprajzi emlékeit.

mint a rendezéskor megállapították, a muzeumnak ma már egész sor értékes műkincs van birtokában, amelyek az 1.200-as évektől, a jászok letelepülésének idejétől szemléltetik a vidék életét. a néprajzi lelettár paraszti tárgy emlékekkel, régi faekével, sajtuszékekkel, fajdedényekkel és egyébekkel gazdagodott. /mti/

11.00 11.15

--
- 21 -

KE

bb 35. megállapították a téli alma fogyasztói árát

i n. j. /j szb ká

1961. szeptember 15.

a nagyvásártelepre pénteken reggel 130 vagon és 109 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 31 vagon burgonya, 2 vagon vöröshagyma, 1 vagon fokhagyma, 3 vagon fejeskáposzta, 2 vagon kelkáposzta, 2 vagon levesbevaló sárgarépa, 1 vagon gyökérzöldség, 24 vagon zöldpaprika, 30 vagon paradicsom, 1 vagon főzőtök, 2 vagon vegyes zöldség, 4 vagon görög-dinnye, 8 vagon szilva, 3 vagon alma, 5 vagon szőlő, 2 vagon őszibarack, 4 vagon vegyes gyümölcs, 3 vagon tojás, 1 vagon vágottbaromfi és 1 vagon citrom.

a földművelésszövetkezetek budapesti értékesítő vállalata péntektől kezdődően megállapította a téli alma fogyasztói árát, amely szerint az állami élelmiszerboltok az első osztály, piros fajtájú almát különként 6, a másodosztályt 4.80, a harmadosztályt 3.40 forintért hozzák forgalomba. a fehér fajtájú alma fogyasztói ára így alakult: első osztály 4.60, másodosztály 3.40, harmadosztály 2 forint. /mti/

--

bb 36. a Lotto nyerőszámai

te-lm ki

1961. szeptember 15.

a 37. játékhetén 4,150,756 Lottoszelvény érkezett a sportfogadási és Lottoigazgatóságra. egy-egy nyerőszámlára ennek megfelelően 1,556,533 forint nyereség jut. a mezőtúri dózsa györgy gimnázium kerthelyiségében megtartott sorsoláson a következő nyerőszámokat húzták ki:

5, 12, 32, 47, 66. /mti/

--

12.26

R. K.

- 22 -

R. K.

bb 37. átadta megbízólevelét nagy britannia és észak-írországi egyesült királyság új magyarországi követe

t bc-/gk szb nk

1961. szeptember 15.

dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke pénteken fogadta ivor thomas montague pink rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert, nagy britannia és észak-írországi egyesült királyság új magyarországi követét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevél átadásánál jelen volt kristóf istván, az elnöki tanács titkára, szarka károly külügyminiszterhelyettes, radványi jános, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője.

ivor thomas montague pink követ megbízólevele átadásakor beszédet mondott. többek között hangsúlyozta:

- teljes tudatában vagyok annak a megtiszteltetésnek, amelyben öfalsége e küldetésrel részesített engem. biztosíthatom excellenciát arról: feladatomban ellátásában minden tőlem telhető megteszek, hogy hű tolmács legyek egyrészt öfalsége kormánya és népe, másrészt a magyar kormány és nép között.

- állandó célom lesz a népeink közötti kapcsolatok barátságban és harmóniában való fejlődésének elősegítése. bizom abban, hogy ezt a szándékomat képes leszek teljesíteni és számíthatok a magyar népköztársaság kormányának tagjainál és hivatalos szerveinél a szükséges kapcsolatokra.

dobi istván válaszolt a követ beszédére. többek között hangsúlyozta:

- meglelégedéssel hallottam követ ur szavait, hogy megbízatásának egész ideje alatt tevékenysége állandó céljának a két ország közötti kapcsolatok barátságban és harmóniában való fejlesztését kívánja tekinteni.

- a magyar népköztársaság külpolitikáját a népek közötti barátság elve vezérli, éppen ezért követ ur törekvése a magyar népköztársaság részéről megértésre talál.

- biztosítom önt, követ ur, hogy felelősségteljes megbízatásának teljesítésében messzemenő és őszinte támogatásra számíthat mind a népköztársaság elnöki tanácsa és a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány, mind a magam részéről, és üdvözlöm önt körünkben.

ivor thomas montague pink ezután a kíséretében megjelent követ-ségi tagokat bemutatva dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének, aki ezután hosszan, szívélyesen elbeszélgetett a követtel.

x x x

ivor thomas montague pink követ megbízólevelének átadása után a hősök terén megkoszorozta a magyar hősök emlékművét. /mti/

--

13.34

- 23 -

R. K.

bb 38. időjárásjelentés

tm-lm

1961. szeptember 15.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 15-én,
pénteken 13 órakor:

szombaton napos, száraz idő

csütörtökön Irországtól északnyugatra az óceánon keletkezett viharciklon igen kímélyült, hatására nagy-britanniában erősen szeles és esős az idő. európa déli részén magas légnyomású képződmény foglal helyet. egy hidegfront az alpok környékén és Lengyelországban teszi csapadékossá az időjárást. hazánkban tegnap változó mennyiségű felhőzet borította az égboltot, s az elmúlt éjszaka folyamán a dunántulon és északon néhány helyen jelentéktelen mennyiségű eső hullott. a nap országszerte 7-10 órán keresztül sütött. a hőmérséklet napközben általában 27-30, de síófokon csak 25 fokig emelkedett. ma hajnalban 12-18 fokig hűlt le a levegő. a délelőtti órákban is változó mennyiségű felhőzet látható az égbolton és néhány helyen élénk nyugati, északnyugati szél fúj. budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 22 fok volt, 5.2 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 23 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 milliméter, gyengén emelkedő irányzatú. a balaton vizének hőmérséklete síófokon 20 fok.

várható időjárás szombat estig: ma kisebb felhőátvonulások, néhány helyen futóesővel. holnap napos, száraz idő. mérséklődő északnyugati, később délnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 11-15, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 26-29 fok között. a duna vízállása ma reggel 193 centiméter. /mti/

--

- 24 -

14.10

14.25

kl

bb 39. felavatták a balaton medrében épített vasuti pályát

vid te szb ki

1961. szeptember 15.

balatonkenese és fűzfő között, a balaton medrében épített vasuti pályát pénteken ünnepélyesen felavatták. papp károly, a közlekedés- és postaügyi minisztérium vasuti főosztály építési és pályafenntartási szakosztályának vezetője köszöntötte a pályaeplítőket és a minisztérium nevében megjutalmazta a legjobb dolgozókat. ezután hivatalosan is átadták az új pályát a forgalomnak.

a vasuti pálya régi helyén a földcsuszamlások miatt többször került veszélybe a forgalom, ezért most a három kilométeres vasuti pályaszakaszt - szárazföldi terület hiányában - 100-130 méterre a balatonba helyezték át.

a más budapesti főnökség pályaeplítői sikeresen küzdöttek le a vízi vasutépítés nehézségeit. valóságos csatornát mélyítették a balaton medrében: 68.000 köbméter iszapot kotortak ki, s az így készített nagy árokban a teherbíró talajon kezdték el az alaptöltés építését. pátkövén külön kőbányát nyitottak és innen uszályokkal, naponta ezer tonna anyagot szállítottak a helyszínre. több mint negyedmillió tonna követ építettek be az alaptöltésbe, s erre került a vasuti pályatöltés.

a pályaeplítők, bár az elemi erők sokszor hátráltatták a munkát, a csaknem hatvanmillió forintos építkezést hatmillió forintos megtakarítással, három és fél hónappal a határidő előtt fejezték be. a balatonból „elrabolt”, 180.000 négyzetméter területet a tófenék homokjából, igen ötletes módon, vízgyű segítségével töltötték fel.

az új vasuti pálya mellett elkészült az ügyancsok áthelyezésre kerülő közut alaptöltése is. az út burkolását a jövő évben fejezik be. /mti/

--

bb 40. a duna-tisza közén megkezdődött a must felvásárlása

vid ká/j szb ká

1961. szeptember 15.

a duna-tisza köze termelőszövetkezeteinek, szakszövetkezeteinek szőlőskertjeiben megkezdődött a korai fajták szürete. a dus, szépen fejlett fürtök kitűnő minőségű bort ígérnek. ezzel egyidőben megkezdődött a must felvásárlása is: az első szállítmány a solt-szentimrei és az apostagi termelőszövetkezetekből érkezett. a szüret idején bács megyében 60 helyen veszik át a mustot. /mti/

--

15.10

15.35

- 25 -

kl

bb 41. ünnepélyesen nyitották meg a székesfehérvári felsőfoku mezőgazdasági technikum új tanévét

vid ká/j szb ká

1961. szeptember 15.

februárban székesfehérvárott nyitotta meg kapuit hazánk első új típusú felsőfoku mezőgazdasági technikuma, amely most 2 évfolyammal kezdte meg az új tanévét. az ünnepélyes tanévnyitón Tamásy István, a földművelésügyi minisztérium szakoktatási és kísérletügyi főigazgatóságának vezetője mondott beszédet. hangsúlyozta: a szocialista mezőgazdasági nagyüzemek új feladatok elé állítják a szakembereket, modern, iparszerűen termelő gazdaságokat kell létrehozniok. ezekben a mezőgazdasági üzemekben döntő szerephez jut a technika és a kémia. mind több speciálisan képzett szaktechnikusra van tehát szükség. a székesfehérvári felsőfoku mezőgazdasági technikum jelenleg a szántóföldi növénytermesztésre szakosított, de úgy tervezik, hogy néhány hónap múlva megkezdik az állattenyésztési szakoktatást is. a 20.000 holdas agárdi állami gazdaság, mint tan-gazdaság kitűnő lehetőségeket nyújt a gyakorlati képzéshez. /mti/

--

bb 42. műszaki küldöttség érkezett az ammendorfi vagongyárból Győrbe

vid te szb ki

1961. szeptember 15.

a német demokratikus köztársaságból, az ammendorfi vagongyár nyelctagu küldöttsége érkezett tapasztalatcserére látogatásra a győri wilhelm pieck vagon- és gépgyárba. a küldöttség műszaki-akból, szerkesztő mérnökökből, technológusokból áll, vezetőjük wilhelm greinert főkonstruktor.

a két vagongyár évekkal ezelőtt lépett kapcsolatba egymással. kölcsönös műszaki segélynyújtási egyezményt is kötöttek és ennek értelmében időnként kicserélik tapasztalataikat, hogy közös erővel fejleszthessék gyártmányaikat. ugyanis mindkét gyár nagy tételekben szállít vasuti személykocsikat a szovjetunióknak. a győri vagongyár küldöttsége már korábban járt ammendorfban és ez év elején a két gyár szocialista brigádjai között tapasztalatcsere levelezés is kezdődött.

a csütörtökön Győrbe érkezett műszaki küldöttség tagjai pénteken délelőtt megkezdték tanácskozásukat a győri vagongyár műszaki vezetőivel. a megbeszélések a vasuti személykocsik konstrukciójának és gyártásának távlati továbbfejlesztésére irányulnak. /mti/

--

15.28
15.10

- 26 -

bb 43. a raktárkészletek növelésével, a választék bővítésével és az áruházak korszerűsítésével készül a kereskedelem az őszi-téli szezonra. - sajtótájékoztató a magyar sajtó házban

t ta/hné/m/ vg

1961. szeptember 15.

az év legforgalmasabb vásárlási szezonjára, az őszi és a téli hónapokra, készülődik a kereskedelem. pénteken a magyar sajtó házában az állami áruházak felkészüléséről tájékoztatták az újságírókat és a szakembereket a belkereskedelmi minisztérium áruházi kereskedelmi igazgatóságának vezetői. elmondták, hogy a zavartalan ellátás érdekében a várható igényeket jó előre felmérték. elsősorban a raktárkészletek növelésével, a választék bővítésével és az áruházak korszerűsítésével készültek erre a sokmillió forintos forgalmat ígérő néhány hónapra. szeptember végéig összesen 67 áruházi osztályt alakítanak át. ezeken a helyeken nagyrészt bevezetik az új eladási módszereket, az önkiszolgálást és az önkiválasztást. sok áruházi osztályon rendszeresítik a helyben fizetést, ami majd a karácsonyi vásárlások idején meggyorsítja a kiszolgálást. a kálvin téri áruház a női konfekció, a kalap, a cipő, a háztartási-műszaki, a gyermekruha és a lakberendezési osztályt korszerűsítette az őszi-téli szezonra. a corvinban a női konfekció, a gyermekruha, a darabáru és a műszaki osztályt alakították át. rövidesen megnyílik a lerombolt divatcsarnok helyén az új otthon áruház is, aminek az lesz az érdekessége, hogy kizárólag háztartási és műszaki cikkeket, valamint butorokat és lakberendezési tárgyakat árul.

a kereskedelem az idén arra törekedik, hogy a karácsonyi megelőző nagy vásárlási szezon a szokásosnál korábban, már októberben megkezdődjék. ezt úgy akarják elérni, hogy a karácsonyi újdonságokkal, ajándékokkal, ruházati cikkekkal és játékokkal már szeptember végén feltöltik az áruházak raktárait. sok, régóta várt újdonság már meg is érkezett. így például a lemosható műanyag baba, a kis szerszámkészletek, a francia kölnik és ruzsok, az angol zsilett borotvakészletek, újfajta butorhuzatok, szőnyegek és csipkefüggönyök. az áruházak saját ruhaszálojaiban már készülnek a választék bővítésére az ugynevezett kisszériás, ekszluzív női ruhák is. újdonság lesz a rövidesen kapható francia ruhabársony az angol szövetek, a laza kötésű finom női ruhaszövetek, valamint a filmyomású matlasszé anyagok. az áruházak cipőosztályait is feltöltötték az őszi és téli szezonra. mindenütt van elegendő barna és fekete női körömcipő, vastagtalpu gyermekcipő és férfi félcipő. /mti/

15.33

16.03

--

- 27 -

bb 44. dobi istván a szovjetunióba utazott

k b/hné.szb hk

1961. szeptember 15.

dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, pénteken a szovjetunióba utazott, ahol évi rendes szabadságát tölti. /mti/

-. -

bb 45. megalakult vas megye harmincadik falusi szakmaközi bizottsága

vid kióte szb ki

1961. szeptember 15.

a községekben élő különböző szakmájú szakszervezeti tagok vas megyében is egymás után alakítják meg a falusi szakmaközi bizottságokat. pénteken ikervár, káld, vashosszufalu, hosszupereszteg és torony községekben alakultak meg ezek a bizottságok. így a megyében már harminc községben tevékenykednek szervezeten a szakszervezeti tagok a kulturális, egészségügyi és sportélet fel-landításában, az ismeretterjesztő munkában, de hallatják szavukat a községfejlesztési alap felhasználásánál is. /mti/

-. -

bb 46. péntekre befejezte háromnegyedévi tervét a salgótarjáni hideghengermű

vid te szb ki

1961. szeptember 15.

a salgótarjáni acélárugyár hideghengerművének dolgozói péntekre befejezték háromnegyedévi tervüket. a hengerrészek elsősorban a termelékenység növelésével érték el a kiváló eredményt. szeptember végéig több mint kilencmillió forint értékű finomhengereket és edzett szalagacélt gyártanak terven felül. ezzel eredeti éves vállalásuk háromnegyedévre eső részét, egymillió forint értékű hengereket áruval tetézik meg. /mti/

-. -

15.38

16.04

L. L. L.

- 28 -

bb 47. az ujitási mozgalom továbbfejlesztéséről tanácskozott az építők 3. országos ujitási konferenciája

t sb/sze/m/vg

1961. szeptember 15.

az építők székházában pénteken tartották meg az építő-fa- és építőanyagipari ujitók és felalálók 3. országos konferenciáját, több mint ezer ujitó, műszaki vezető és ujitási előadó vett részt az értekezleten.

reszei ferenc, az építők szakszervezetének elnöke nyitotta meg a tanácskozást, majd dr. szabó jános, építésügyi miniszterhelyettes számolt be az ujitási mozgalom eredményeiről és a további teendőkről. többek között megemlítette, hogy az utóbbi években minőségi változás történt az ujitási mozgalomban. jelentősebb és jobban kidolgozott javaslatokat nyújtottak be az ujitók. így ez év első felében a beadott javaslatokból már majdnem 6 százalékkal többet fogadtak el ujitásnak mint két évvel ezelőtt. megnőtt a bevezetett ujitások száma, s a megtakarítások értéke is. az ujitások általános elterjesztése azonban még mindig sok akadályba ütközik. ezért a minisztérium szabályozta a tapasztalatcserére alkalmas ujitások bevezetését, s összeállította az építőipari ujitások gyűjteményét is. fontos feladat azonban, hogy a minisztérium gondoskodjon a jól bevált ujitás, vagy találmány sorozatgyártásáról is.

az építésügyi miniszterhelyettes után a könnyűipari, valamint a közlekedési- és postaügyi minisztérium, s az országos erdészeti főigazgatóság képviselője ismertette a főhatóságok építő és faipari mozgalmát, majd tasnádi emil, az országos találmányi hivatal elnöke beszélt a feladatokról. megállapította, hogy az utóbbi években egészségesen fejlődött a mozgalom, s tavaly országosan mintegy másfélmilliárd forint volt a megtakarítás. javítani kell a mozgalom irányítását, hogy az ujitók is tervszerűbben tudják segíteni az ország műszaki és technikai fejlődését.

a tanácskozás résztvevői ezután három csoportban: vitatták meg a beszámolókat és határozatokat hoztak az ujitási mozgalom fejlesztésére. többek között felszólították a gazdasági vezetőket és a szakszervezeti bizottságokat, hogy vizsgálják felül azokat az ujitásokat, amelyeket már régebben elfogadtak, de mégsem vezettek be, s intézkedjenek mielőbbi felhasználásukról. elhatározták, hogy különböző tanfolyamokon növelik az ujitók, s az egyszemélyi elbírálok műszaki tudását, s a vállalatok félénként megtárgyalják majd az ujitási mozgalom helyzetét. /mti/

-. -

16.00

16.10

L. L. L.

- 29 -

bb 50. újabb járások csatlakoznak a gyomai és a szarvasi járás közös gazdaságainak versenyfelhívásához - heves megye valamennyi termelőszövetkezete résztvesz a vetélkedésben

vid ö kz szb ká

1961. szeptember 15.

szeptember 13-án jelent meg a gyomai és a szarvasi járás közös gazdaságainak felhívása, amelyben az őszi munkák gyors és sikeres befejezéséért versenyre szólították az ország termelőszövetkezeteit. a felhívás azóta sokhelyütt visszhangra talált. heves megyében már valamennyi járás bejelentette, hogy részt akar venni a nagy vetélkedésben. a versenyfeltételeket nemcsak elfogadták, de a helyi lehetőségek mérlegelése után többhelyütt is több részben módosították is. a hatvani járás termelőszövetkezetei például a cukorrépát november 11 helyett már október 30-ig betakarítják, az őszi kalászosok vetésével pedig hat nappal előbb végeznek a felhívásban meghatározott határidőnél.

csongrádban, az év eleje óta, a makói járás közös gazdaságai járnak az élen minden időszerű mezőgazdasági munkában. ők lettek az elsők a nyári betakarítási versenyben, s most az őszi munkák sikeréért indított vetélkedéshez is elsőként csatlakoztak. a versenypontokat azzal egészítették ki, hogy szeptember 30-án végeznek a táj jellegzetes növényének, a vöröshagymának a betakarításával.

szolnok megyében jászberény öt szövetkezeti gazdasága csatlakozott elsőként. ezek a gazdaságok már eddig is jelentős eredményeket értek el valamennyi időszerű őszi munkában. nyári mélyszántást a tervezett másfél ezer hold helyett kevés híján 4.000 holdon végeztek. a tervezett terület 50 százalékán befejezték az őszi mélyszántást. fővetésű silókukoricájukból mindössze 80 hold vár betakarításra. megkezdtek a napraforgó és a cukorrépa szedését, eddig 750 holdra hordták ki az érett istállótrágyát, s hozzáálltak az őszi vetéshez.

borsod megyében eddig több mint 100 termelőszövetkezet jelentette be csatlakozását a versenyhez. a miskolci járás 39 termelőszövetkezete például vállalta, hogy az őszi búzát október 30-ig elveti. a magashozamu külföldi fajták vetésével pedig már október 20-ra végeznek. az őszi mélyszántást a felhívásban meghatározott határidő előtt 9 nappal be akarják fejezni.

a zalai közös gazdaságok máris tettekkel válaszolnak a gyomai és szarvasi felhívásra. ebben a megyében - a kukoricatörés kivételével - általában minden őszi munkával előbb végeznek a versenyfelhívásban megszabott határidőknél.
/folyt.köv./

16.32

- 30 -

Zeli

bb 50. /újabb járások... folyt./- szb

a cukorrépát november 11 helyett már október 10-re, az őszi trágyázást és a mélyszántást pedig december 10 helyett november végére befejezik. tervük szerint mintegy 35.000 hold szántóra körülbelül 4.200.000 mázsa istállótrágyát hordanak ki és szántanak alá az idei őszen.

az országnak ezt a vidékét kevésbé súlytotta az aszály, s így kukoricából és burgonyából lényegesen jobb átlagtermés ígérkezik, mint az ország más vidékein. ennek ellenére minden takarmányozásra alkalmas zöld növényt összegyűjtenek a megye szövetkezeti gazdaságai. így egyebek mellett több mint 50.000 hold kukoricaszárból készítenek silót. a gépállományok dolgozói saját ügyüknek tekintik a szövetkezeti gazdák törekvéseit. az erőgépek többsége kettős műszakban dolgozik. /mti/

--

bb 51. megkezdődött a betakarítás az ország legnagyobb kukoricatermelő gazdaságában

vid ká/j szb ká

1961. szeptember 15.

az ország legnagyobb kukoricatermesztő gazdaságában, a lajtahársági állami gazdaságban, ahol több mint 10.000 holdon vetettek szemeskukoricát, megkezdődött a törés. az 500-800 és 1000 holdas kukoricatáblákba csütörtökön álltak be a kb-1-es jelű csütörtögépek. a 24 gép a hibridvetőmag termesztésére kijelölt táblákról takarítja be a kukoricát. körülbelül két hét múlva újabb 40 csütörtögép lát munkához, az összesen 7500 holdnyi takarmánykukorica földeken. így a gazdaságban az egész termést géppel törik el. a szakemberek a száraz idő ellenére jó közepes termésre számítanak: a kukorica minden holdjáról 15 mázsa szemet várnak. azokon a területeken, ahol vegyszerrel irtották a gyomot, még szebb a kukorica, mint ott, ahol kapával gyomtalanították. a kukoricatöréssel egyidőben megindult a hibridizem is, ahol péntektől kezdve naponta 1000 mázsa vetőmagot tisztítanak és osztályoznak. /mti/

--

16.38

- 31 -

16.45
Zeli

bb 52. buzatermesztési tanácskozás kenyérgabonával

vid ká/j szb ká

1961. szeptember 15.

Szegeden, a délalföldi mezőgazdasági kísérleti intézet székházában pénteken kenyérgabonával egybekötött buzatermesztési tanácskozást rendeztek, amelyen a délalföld legjelentősebb állami gazdaságainak és termelészövetkezeteinek szakemberei vettek részt. Dr. Förgeteg Sándor intézeti igazgató megnyitója után dr. Soós Gábor, a földművelésügyi minisztérium növénytermesztési főigazgatója tartott előadást buzatermesztésünk helyzetéről. Rámutatott arra, hogy az elmúlt évtizedekben csökkent hazánkban a buza és a rozs vetésterülete, s így hazai szükségletünket nem tudtuk fedezni. ezért a terméshozam fokozása mellett a termelészövetkezetek növeljék a kenyérgabona vetésterületét. Erdi Péter tudományos kutató a nagy termőképességű búzákkal folytatott agrotechnikai kísérletekről számolt be. hangsúlyozta: a kísérletek többségében beigazolódott, hogy a 25-30 centiméteres mélyszántás többlettermést eredményez. ennél mélyebb talajforgatás sem hátrányos, de a szántás ne közvetlenül a vetés előtt, hanem július végén, augusztus elején történjék. Sas Béla, csongrád megye főagronómusa elmondotta, hogy csongrádban az idén 10.000 holddal növelik a buza vetésterületét. e tekintetben elsősorban azokra a termelészövetkezetekre számítanak, amelyek kevés munkaerővel rendelkeznek, s ahol egy-egy tagra 20 holdnál nagyobb terület jut. ezeket a termelészövetkezeteket segíteni fogják abban, hogy holdanként legalább 15 mázsás átlagtermést érjenek el. Bordás Mihály, békés megye főagronómusa az intenzív búzákat fagyállóságáról szólva rámutatott arra, hogy a szokásosnál mélyebbre vetett, nagyterméshozamu gabonák fagyállóságuknak bizonyultak.

A tanácskozás érdekessége volt a titkos szavazással egybekötött kenyérgabonával. a szakemberek hazai és külföldi búzákat lisztjéből sült kenyérmintát izleltek meg. a kenyérgabonával a hazaiak mellett igen jó értékelést kaptak a külföldi intenzív búzákat. főként a szovjet bezosztája és a szkoroszelka fajtákból sült kenyérek váltották ki a szakemberek elismerését. /mti/

--

- 32 -

16.43

16.10 *Lelli*

bb 53. pénteken 60 tagú sztálinvárosi csoport utazott a kuncsicei ünnepekre

vid tr vm ki

1961. szeptember 15.

az utóbbi időben szoros együttműködés fejlődött ki a dunai vasmű és a csehszlovákiai kuncsicei klement gottwald kohászati üzem dolgozói között. a kuncsicei kohászati üzem vezetői gyárunk jubileuma alkalmából meghívták a dunai vasműt és a csehszlovák kohászati üzem néhány brigádjával versenyben levő sztálinvárosi szocialista brigádok vezetőit, a vasmű népi táncosait és a kohász se labdarúgó csapatát. a 60 tagú sztálinvárosi küldöttség pénteken két autóbusszal utazott csehszlovákiába, ahol négy napot töltenek el. /mti/

bb 54. kibővített ülést tartott a veszprém megyei pártbizottság - bakos Istvánt választották a veszprém megyei pártbizottság első titkárává

vid gk vm fm

1961. szeptember 15.

pénteken veszprémben kibővített ülést tartott a veszprém megyei pártbizottság. az ülésen résztvett marosán György, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára és bárános József, az MSZMP központi bizottsága párt-és tömegszervezők osztályának helyettes vezetője. az ülésen Papp Jánost, a megyei pártbizottság első titkárát belügyminiszterre történt kinevezése folytán - felmentették megyei első titkári funkciójából, majd Bakos Istvánt, az MSZMP megyei végrehajtó bizottságának tagját, a megyei tanács vb-elnökét választották meg a veszprém megyei pártbizottság első titkárává. /mti/

- . -

- 33 -

16.47

16.10 *Lelli*

bb 55. átadták európa egyik legkorszerűbb gyógynövényfeldolgozó üzemét a kőbányai gyógyszerárugyárban

t szf./hné vm vg

1961. szeptember 15.

elkészült a kőbányai gyógyszerárugyár rekonstrukciójának eddig legnagyobb és legfontosabb beruházása, az új gyógynövényfeldolgozó üzem. az 52 millió forintos költséggel épült, tágas üzemi csarnokból, kétemeletes laboratóriumi épületből és háromemeletes raktárból álló gyáregység műszaki átadását pénteken fejezték be.

a kőbányai gyógyszerárugyár digitális, anyarozs, és egyéb gyógynövény-készítményei jelenleg is világhírűek. az új üzemben, amely európai viszonylatban is egyike a legkorszerűbbeknek, az eddiginél még több és hatásosabb gyógyszert tudnak majd előállítani. a korszerű technológiai eljárásokra alkalmas magyar gyártmányú gépekkel, amelyekhez később néhány külföldi berendezést csatolnak, megötszörözik a termelést: évente ezer tonna gyógynövényt dolgoznak fel. a gyógynövényből készült gyógyszerek gyártási értékét 60 millió forintról többszáz millió forintra emelik. az automatizált műszerezett modern berendezésekkel a gyártás teljesen zárt rendszerben történik, ami termelékenyebbé, gazdaságosabbá, egészségesebbé teszi a munkát. az eddigi nagy oldószer-vesztés legalább a felére csökken, a vegyszer okozta megbetegedések pedig megszűnnek, mivel a dolgozók közvetlenül nem érintkeznek a maró hatású folyadékokkal. nagy gondot fordítottak az új üzem építésénél a jó szellőzésre is. az elszívóberendezések és ventilátorok óránként huszszor, szükség esetén ennél is többször cserélik a csarnok levegőjét.

az új gyógynövény-üzemben a jövő héten megkezdik a gépek kipróbálását. egy hónapi próbaidő elteltével hozzáfognak a gyártási próbákhoz, az év végén pedig az üzemszerű termeléshez. /mti/

bb 56. losonczy páál földművelésügyi miniszter vezetésével mezőgazdasági küldöttség utazott dániába

k f.m. vm ká

1961. szeptember 15.

a dán mezőgazdasági tanács meghívására pénteken héttagnak mezőgazdasági küldöttség utazott dániába. a küldöttséget losonczy páál földművelésügyi miniszter vezeti. a magyar szakemberek dániai tartózkodásuk alatt a dán mezőgazdasági termelést tanulmányozzák. /mti/

16.50

17.05 *rel*

- 34 -

bb 58. kétszáz huros, fuvós és ütős-hangszert mutatnak be a pénteken megnyílt hangszer-kiállításon

t ta/tr vm vg

1961. szeptember 15.

a sport-hangszer-és játékaru nagykereskedelmi vállalat kiállítást rendezett a hazánkban kapható hangszerekből a kereskedelmi kamara váci utcai mintatermében. a kiállítás pénteken nyílt meg. a vállalat vezetői elmondták, hogy hazánkban a zenekedvelők és a hangszertulajdonosok száma egyre növekedik. 1950-ben még alig több mint 10 ezer zeneiskolás volt, ma pedig már 52.000 fiatal tanul zenét a kiállított 200 hangszer legnagyobb része magyar gyártmányu, de sok német és csehszlovák harmonikával, zongorával és fuvós hangszernel is megismerkedhetnek a látogatók. a kiállított új hangszereket karácsonyra már országsszerte árusítják. a hangszerkiállítás szeptember 25-ig tart nyitva. /mti/

bb 57. a „törpe-hajók”, is lassan elhagyják a dunát

k hbj/sze vm vg

1961. szeptember 15.

a fővárosi kishajózási vállalat közli, hogy szeptember 16-tól a vigadó-tér - budafok közötti hajójáratát megszünteti. szeptember 18-tól a vigadó tér - margitsziget közötti hajójárat hétköznap 10-19 óra között, szombaton és vasárnap azonban 10 óra-20 óra között jár. a margitszigeti budai dunaágban csak szombaton déli 12 órától este 20 óráig és vasárnap 9-20 óra között közlekedik átkelőjárat a nagyszombat utca és a palatinus-strand között. a jászai mari tér-püskösdfürdői hajójárat hétköznaponként 14-19 óra között óránként, szombaton 13 óra-20 óra között, vasárnap 9-20 óra között félóránként közlekedik. /mti/

16.58

17.10 *rel*

- 35 -

bb 59. kádár jános fogadta az új bolgár nagykövetet

k küim vm tm fm

1961.szeptember 15.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, a minisztertanács elnöke pénteken bemutatkozó látogatáson fogadta jancso georgievet, a bolgár népköztársaság új magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét és szívélyes beszélgetést folytatott vele./mti/

bb 60. az országgyűlés elnöke fogadta az új bolgár nagykövetet

k küim tm vm fm

1961.szeptember 15.

rónai sándor, az országgyűlés elnöke pénteken bemutatkozó látogatáson fogadta jancso georgievet, a bolgár népköztársaság új magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét./mti/

bb 62. háromezerrel több fénycső naponta - verseny indult az egyesült izzó fénycsőgyárában az elmaradás pótlásáért

kf/kf vm vg

1961.szeptember 15.

az egyesült izzó fénycsőgyárának - a rohamosan növekvő bel-és külföldi igények kielégítésére - az idén, az eredetileg tervezettnek jóval több, összesen 4.6 millió, fénycsövet kell gyártania. ez a mennyiség olyan napi program végrehajtását teszi szükségessé, amit csak az ötéves terv végére terveztek. a nagy feladat megoldása nem megy simán, az elmúlt hónapokban nem mindig tudták teljesíteni tervüket, s így több tízezer fénycsővel maradtak adósok. a gyár-egység dolgozói nem nyugodtak bele a számukra szokatlan elmaradásba, hiszen eddig az üzemek közötti versenyben mindig élen jártak.

termelési tanácskozásokon felmérték lehetőségeiket, s a dolgozók javaslatai alapján megállapították, van mód az adósság megszüntetésére, nagyobb feladatokat is tudnak vállalni.

/folyt.köv./

17,07

17.12

Leli

- 36 -

/bb 62. háromezerrel.....1.folyt./vm

versenymozgalom alakult ki a gyáregységben, amelyet a műszakiak, a brigádvezetők igyekeztek megfelelő módon támogatni. többek között megteremtették a lehetőségét, hogy a három fénycsőgyártó sorból két-től két műszakra térhettek át. a brigádokat a gépcsoportoknak megfelelően átszervezték. ez is hozzájárult ahhoz, hogy a tervezett napi termelést az elmaradás pótlásához szükséges programmal növeljék s így naponta háromezerrel több fénycsövet adhasson az üzem. a termelés növelésén túl a dolgozók gondoltak a gazdaságosabb gyártásra, a minőségre is és egy százalékos selejtszökkentést vállaltak. mivel az üzemnek sok az új dolgozója, akiknek kisebb a gyakorlatuk, fokozott figyelmet fordítanak munkájukra. a csoportokvezetőket és az idősebb dolgozókat bízták meg, hogy személy szerint foglalkozzanak a tapasztalatlanabbakkal, segítsék, tanítsák őket. egy-egy részlegnél, ha valamilyen probléma adódik csoportosan beszélnek meg a további tennivalókat.

a fénycsőgyáregység dolgozói a versenyt alapos megfontolás, kellő előkészítés után indították. a verseny első napján, pénteken a fénycsőgyártó sorok teljesítették nagyobb kötelezettségüket, s háromezer fénycsővel törlesztették adósságukat./mti/

17,10

17.15

Leli

- 37 -

bb 61. több mint 50.000 első éves ipari, mezőgazdasági és kereskedelmi tanulót vettek fel az idén - budapesten kilenc intézetben meghosszabbították a jelentkezést - vidéken a mezőgazdasági iskolákban van pótfelvétel szeptember végéig

1 sz1/hmé/m/vg

1961. szeptember 15.

az üzemekben befejeződött az ipari tanulók felvétele, az intézetekben elkezdődött a tanítás. az adatok összegzése még tart, annyi azonban már bizonyos, hogy több mint 50.000 első éves ipari, mezőgazdasági és kereskedelmi tanuló kezdte meg az idén a tanulást az állami és a helyi iparban, a mezőgazdaságban, valamint a kereskedelemben. számuk előreláthatólag valamivel meghaladja a tavalyit.

azoknak, akik az augusztus végi jelentkezési határidőig nem tudtak szakmát találni, még van elhelyezkedési lehetőségük. budapesten kilenc ipari tanulóintézetben szeptember 30-ig pótfelvételt tartanak, vidéken pedig a mezőgazdasági iskolák vesznek fel pótlólag fiatalokat, ugyancsak a hónap végéig. a kilenc budapesti intézetben néhány száz fiatal iratkozhat még be vasipari tanulóknak. jelentkezni lehet: a munkaügyi minisztérium 1-es számú intézetében, a 21. kerület állomás u. 8-10. szám alatt, ahol esztergályos, marós, géplakatos, csőszerező és vegyipari szakmunkás tanulókat vesznek fel: a 2-es számú, 9. kerület tímóti u. 3. alatti iskolában marósokat; a 8-as 8. kerület elnök utca 3 szám alatti intézetben fényezőket; a 13-as, 7. kerületi, murányi utca 10. szám alatti intézetben hegesztőket és általános lakatosokat; a 18-as, 6. kerület szondi u. 41. számú iskolában asztalos, bogdár, kádár; a 26-os, 13. vág utca 14. szám alatti iskolában szerkeztelakatos, hegesztő, csőszerező hajóépítő; a 30-as, 7. kerület wesselényi utca 44. szám alatti intézetben esztergályos, lakatos; a 31-es, 7. kerület nyár utca 9. szám alatti intézetben villanyszerelő, központifűtés szerelő, épületlakatos; a 33-as 21. kerületi 2. rákóczi ferenc ut 189. szám alatti iskolában villanyszerelő tanulókat vesznek még fel. a 30-as és a 33-as számú intézet pótfelvételére érettségizettek jelentkezzenek. a munkaügyi minisztérium figyelmezteti a jelentkezőket, hogy a kilenc iskolába pótlólag felvetteket nem tudják tanulóotthonban elhelyezni, mert a létszám betelt, ezért ezekre a helyekre csak budapesti lakosok pályázhatnak, vagy olyanok, akik a környékről be tudnak járni.

a legtöbb tanulót, csaknem 28.000-ret a munkaügyi minisztérium vette fel az állami ipar részére. a tervezett számban vettek fel tanulókat az ipari szakminisztériumok és a helyi ipari üzemek is.

/mt1/

...

- 38 -

17, 15

1961

bb 64. közös sajtóközlemény a niger köztársaság jószolgálati küldöttségének a magyar népköztársaságban tett látogatásáról

m/fm

1961. szeptember 15.

1961. szeptember 12-15-ig a niger köztársaság jószolgálati küldöttsége a magyar kormány meghívására látogatást tett a magyar népköztársaságban. a küldöttséget el hadji adamou mayaki, ipari- és kereskedelemügyi miniszter vezette, tagjai voltak: issa ibrahim, mamane manou, haliloi noma és el hadji hima hamani nemzetgyűlési képviselők, valamint sidibe abou bacar, a niger köztársaság párizsi nagykövetségének első titkára.

a niger köztársaság küldöttségének vezetőjét fogadta dobl istván, az elnöki tanács elnöke és baráti beszélgetést folytatott vele. a küldöttség látogatást tett a külügyminisztérium, külkereskedelmi minisztérium, a földművelésügyi minisztérium és a művelődésügyi minisztérium vezetőinél.

a niger köztársaság küldöttsége magyarországi tartózkodása alatt ellátogatott az orion rádiógyárba, a május 1. ruhagyárba és a székesfehérvári szabad élet termelő szövetkezetbe. a küldöttséget látogatásai során a dolgozók szeretettel és lelkesedéssel fogadták.

a látogatás alkalmával folytatott megbeszéléseken mindkét fél azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy az államok közötti kapcsolatokat a békés egymás mellett élés, a területi sérthetlenség és szuverénitás elvének figyelembe vételével, az egyenlőség és a kölcsönös előnyök alapján kell fejleszteni. ezt az elvet nem befolyásolhatja az államok társadalmi formájának különbözősége.

kölcsönösen egyetértettek abban, hogy a niger köztársaság küldöttségének jelenlegi magyarországi látogatásával újabb lehetőségek nyílnak a két ország közötti kapcsolatok fejlesztésére. a gazdasági és kulturális kérdésekről folytatott megbeszéléseken magyar részről kifejezték azt a készséget, hogy együttműködnek a niger köztársaság kormányával különösen ipari-, gazdasági szakemberek kiküldése, tanulmányi ösztöndíjak biztosítása, valamint tudományos és technikai segítségnyújtás tekintetében.

a niger köztársaság küldöttsége magyar kormányküldöttséget hívott meg a niger köztársaságba a közeljövőben teendő látogatásra a kapcsolatok fejlesztése és a kölcsönös együttműködés további módozatainak megtárgyalása céljából.

/mt1/

...

- 39 -

17, 50

1961

bb 65. elutazott hazánkból a niger köztársaság jószolgálati küldöttsége

fm vm l1

1961.szeptember 15.

a niger köztársaság jószolgálati küldöttsége, amely el hadji adamou mayaki, ipari-és kereskedelemügyi miniszter vezetésével hazánkban járt, pénteken elutazott budapestről. a küldöttség bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent mulató jános, külkereskedelmi miniszterhelyettes és katona jános, a külügyminisztérium főosztályvezetője./mti/

- . -

bb 63. előadás japán híradástechnikai iparáról a technika házában

t kf/kf vm vg

1961.szeptember 15.

czeglédgyörgy az elektroimpex főosztályvezetője pénteken beszámolt japáni utjáról, tapasztalatairól ismertette a japán híradástechnikai termékeket. a főosztályvezető tokióban és osakában 15 híradástechnikai gyárat, alkatrészeket, vezetékes és vezeték nélküli hírközlő berendezéseket, rádió és televízió gyártó üzemet látogatott meg. elismeréssel szólt a japán híradástechnikai ipar gyártmányainak jó minőségéről, s megszívlelendő tapasztalatként ismertette a gyárakban látott rendkívüli munka-és technológiai fegyelmet, technológiai higiénit, a gyártmányok szigorú minőségi ellenőrzését. a japán híradástechnikai ipar igen előrehaladt. 1955-60 között például japán ipari termelésének másfélszeres növekedésével szemben az elektronikus, híradástechnikai ipar termelése kilencszeresére nőtt, s termékeinek jó híre van az egész világon./mti/

- . -

bb 66. guiseppe pella távirata a magyar külügyminiszternek

te vm fm

1961.szeptember 15.

guiseppe pella, az egységes olaszország létrejötte centenáriumi ünnepségeit rendező országos bizottság elnöke táviratban mondott köszönetet a magyar külügyminiszternek a torinoi italia 61 nemzetközi munkaügyi kiállítás keretében tartott magyar napok alkalmából küldött üdvözlésért./mti/

- . -

- 40 -

1755

18. 1961

bb 67. időjárásjelentés

gg vm l1

1961.szeptember 15.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 15-én, pénteken 18 órakor:

napos, száraz idő

várható időjárás szombat estig: napos, száraz idő. mérséklődő északnyugati, később délnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 26-29 fok között./mti/

- . -

bb 68. szovjet szakszervezeti küldöttség érkezett budapestre

te vm vg

1961.szeptember 15.

a szovjet kereskedelmi és fogyasztási szövetkezeti dolgozók szakszervezetének háromtagú küldöttsége érkezett pénteken hazánkba a kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezetének meghívására. a szovjet szakszervezeti küldöttség a magyar kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátó dolgozók élet-és munkakörülményeit, valamint a magyar testvérszakszervezet munkáját tanulmányozza./mti/

- . -

bb 70. szovjet biokémikus előadása

k ms/tm vm sr

1961.szeptember 15.

sz.j.breszler leningrádi biokémikus, a kémiai tudományok doktora pénteken az akadémia biokémiai intézetében nagyszerű előadást tartott a fehérjék szerkezete és biológiai tevékenysége közötti összefüggésekről./mti/

- . -

18, 15

18. 1961

- 41 -

bb 69. baranya iparának helyzetéről tanácskoztak a megye országgyűlési képviselői

i vid/tr/fm/m/fm

1961. szeptember 15.

a baranya megyei képviselői csoport pénteken ülést tartott pécsett a hazafias népfront székházában. a megye iparának helyzetéről tanácskoztak. papp jános a megyei pártbizottság ipari és közlekedési osztályának vezetője elmondotta, hogy a megye iparának teljes termelési terve ez év első felében 10.5 százalékkal volt magasabb, mint 1960 hasonló időszakában, s még ezt a felemelt tervet is 1.2 százalékkal túlteljesítették. egyedülálló a megye iparának történetében a termelékenység emelkedésének mértéke, míg az előző két évben a termelés növekedés 30, illetve 47 százaléka származott termelékenység javulásából, 1961 első felében ez 77 százalékot mutat. igen fontosnak bizonyultak például a termelékenység emelése érdekében bevezetett új munkaszervezési intézkedések a 600 millió forint értékű termelési feladattal megbízott baranya megyei építőipari vállalatnál. a szakmunkásokat a műszak kezdetére előkészített munkahely várja, amivel az állásidőt sikerült leszorítani. több nagy építkezésen kétszakban dolgoznak. az étkezési veszteségidő csökkentése érdekében számos munkahelyen önkiszolgáló étkeztetésre tértek át, amivel sokezer korábban veszendőbe ment munkaórát takarítanak meg.

néhány fontos cikkből, így például cementből, villamosenergiából, cipőből, porcelánszigetelőből nem érték el az üzemek a tervezett mennyiséget. az év hátralévő hónapjaiban egyik legfőbb feladat ezek pótlása. a termelőerők jobb kihasználása céljából néhány üzemben, mint például a mohácsi butorgyárban, a szigetvári cipőgyárban, a pécsi sophiana gépgyárban kívánatos és szükséges a többműszakos termelés bevezetése. ennek előkészítése folyamatban van, megvalósítását a jövő évben tervezik.

/mti/

18,20

- 42 -

B. Ho Laci

bb 71. kormányrendelet felsőfoku vegyipari műszerezési és automatizálási technikum felállításáról

i ns/gk/m/sr

1961. szeptember 15.

a hivatalos lap közli a forradalmi munkás-paraszt kormány rendeletét, amelynek értelmében a vegyipar műszerezési és automatizálási feladatainak ellátásához szükséges szakemberek képzésére kazincbarcikán felsőfoku vegyipari műszerezési és automatizálási technikumot kell felállítani. az új felsőoktatási intézmény felett a közvetlen felügyeletet a nehézipari miniszter, az általános felügyeletet a művelődésügyi miniszter gyakorolja.

tanulmányi idő a nappali tagozaton három év. a felvételhez középiskolai végzettség, eredményes felvételi vizsga és szakmai gyakorlat szükséges. a szakmai gyakorlat időtartamát a nehézipari miniszter állapítja meg. a miniszter indokolt esetben felmentést is adhat a szakmai gyakorlat alól. a nappali tagozatra csak 30. életévüket be nem töltött hallgatókat lehet felvenni. a nehézipari miniszter elrendelheti esti és levelező tagozat létrehozását is. az egyes tagozatokra felvehető hallgatók létszámát a nehézipari miniszterrel, a művelődésügyi miniszterrel és a pénzügyminiszterrel egyetértésben az országos tervehivatal elnöke állapítja meg.

a hallgatók államvizsga után mint okleveles vegyipari műszerezés szaktechnikusi oklevelet kapnak, amely a nehézipari miniszter által meghatározott munkakörökre képesít. a felsőfoku technikumot végzett és oklevelet szerzett hallgatók megfelelő szakmai gyakorlat után, a művelődésügyi miniszter által meghatározott feltételek mellett tanulmányi idő beszámításával a műszaki egyetemeken továbbtanulhatnak.

a továbbiakban a rendelet a felsőfoku technikum létrehozásával kapcsolatos költségvetési és szervezeti kérdésekről intézkedik.

a felsőfoku technikumnak 1961 október elsejéig meg kell kezdene működését. /mti/

19,00

- 43 -

19,20 Laci

bb 72. bartók ismeretlen műveinek ősbemutatója a rádió nyilvános hangversenyén

t fe/gg vm sr

1961.szeptember 15.

a magyar rádió zenei osztályán pénteken sajtótájékoztatón ismertették a bartók ősbemutató-hangversenyének jelentőségét. a tájékoztatóon ott volt denijs dille belga professzor, az ismert bartók kutató, aki végérvényesen magyarországon telepedett le és megbízták a bartók-archívum vezetésével. bónis ferenc fiatal zenetörténész elmondotta, hogy a liszt-bartók év egyik kiemelkedő eseménye lesz - nemzetközi vonatkozásában is - a rádió szeptember 28-i nyilvános hangversenye, amelyen bartók bélának eddig ismeretlen művei hangzának majd el. ezekre a művekre 1957-ben bukkantak rá, amikor ifjú bartók béla, édesapja magyarországi hagyatékát a tudományos akadémiának ajándékozta és a bartók család felkérte dille professzort az értékes hagyaték rendezésére. számos olyan művet találtak meg, amelyet elveszettnek hittek, vagy amelyeket címük szerint nem is ismertek. ilyen volt a vázlatokban lefektetett esz-dur szimfónia, bartók béla egy korai műve, amelyet 21 éves korában komponált. a négy tételű szimfóniából csupán a scherzo-t ismerték, amelyet az 1900-as évek elején egyszer előadtak, és amely nem is partitúrában, hanem csak vázlatosan maradt fenn. akkori professzorának koessler jánosnak bírálata elvette a fiatal művész kedvét a partitúra teljes kidolgozásától. ezt most dille professzor rekonstruálta és így kerül majd ősbemutatóként a hallgatóság elé éppugy, mint a mű második tétele, az adaggio is, amelyet ugyszintén dille professzor hangszerelt. ezek a közeljövőben nyomtatásban is napvilágot látnak. a szimfónia további két tételének ősbemutatójára a jövőben kerül sor.

a szeptemberi hangversenyen hangzik el a kossuth szimfónia is, amelynek eredeti partitúrája elveszett, de fennmaradt a fotókópia és a másolat, amelyet bartók édesanyja és huga készített. bartók 22 éves korában komponálta e programzenét, 1848 és kossuth emlékére.

a hangversenyt lehel györgy vezényli, szólistája tusa erzsébet, fiatal zongoraművész, aki különösen bartók műveinek előadásával tűnt ki./mti/

- 44 -

19, 10

1961. szeptember 15.

bb 73. óránként hatvan mázsa almát osztályoznak a nyírmadán bemutatott kísérleti gépsorral

vid ká/gg vm li

1961.szeptember 15.

a nyírmadai állami gazdaságban pénteken mutatták be a téli alma osztályozás és rakodás komplex gépesítését. a gazdaság hétszáz vagonos almatárolójában ötven méter hosszú automata és félautomata gépsoron gördül végig a leszedett alma. a gépek egyszerre hét munkafolyamatot végeznek el. emelőszerkezet üríti ki a ládákat, amelyek tartalma görgővel ellátott selejtezőre, tisztító berendezésre, majd minőségi és nagyságrendi osztályozó szerkezetre kerül. innen jut a csomagoló asztalokra, ahol ügyeskezü lányok burkolják selyempapírba. a megrakott ládákat láncos szállítópálya továbbítja a tárolóhelyre. a kísérleti gépsorral óránként hatvan mázsa almát dolgoznak fel, ami annyit jelent, hogy csaknem száz ember munkáját takarítják meg./mti/

- . . -

bb 74. szocialista brigádvezetők értekezlete a lenin kohászati művekben

vid/te/m/li

1961. szeptember 15.

pénteken az ujdíósgyőri bartók béla művelődési házban értekezletet tartottak a lenin kohászati művek szocialista brigádvezetői. nemeskéri jános, a lenin kohászati művek pártbizottságának titkára elmondotta, hogy a szocialista brigádverseny egyre népszerűbb a dolgozók körében. a gyárban az idén újabb 42 munkacsoport csatlakozott a vetélkedőkhöz, s velük együtt ma már 552 munkabrigád mintegy 4.600 tagja versenyez a megtisztelő címért./mti/

- . . -

- 45 -

19, 15

1961. szeptember 15.

Lehel

bb 75. a kubai vöröskereszt küldöttel a budai vöröskereszt szervezet értekezletén

k ms/sze vm sr

1961.szeptember 15.

a magyar vöröskereszt budai szervezetei pénteken délután a mom művelődési házában értekezletet rendeztek a kubai vöröskereszt hazánkban tartózkodó küldöttségének tiszteletére. a vendégeket az állami védőnőképző intézet énekkara kubai forradalmi indulóval köszöntötte. az ülést dr.gegesi-kiss páál akadémikus, a magyar vöröskereszt elnöke nyitotta meg, majd dr.takó józsef, a jános kórház igazgató-főorvosa számolt be a vöröskereszt budai szervezeteinek munkájáról. az értekezlet résztvevői lelkesen ünnepelték a kubai vendégeket, akik átadták fidel castro üdvözlését./mti/

bb 76. román és magyar művészek a fészek-klubban

t v/gk vm sr

1961.szeptember 15.

a művészeti szakszervezetek szövetsége a színházművészeti szakosztálya és az állami bábszínház pénteken délután a fészek-klubban fogadást adott a bukaresti tandarica bábszínház társulatának tiszteletére. a román művészek kéthetes vendégszereplésükön gyermekeknek és felnőtteknek adtak nagyszerű műsort. a fészek-klubban rendezett fogadáson megjelent magyar színházművészek és a román társulat tagjai szívélyes, baráti légkörben hosszasan elbeszélgettek művészeti kérdésekről, aktuális problémákról./mti/

bb 77. a togói vöröskereszt főtitkára hazánkban

gg vm sr

1961.szeptember 15.

a magyar vöröskereszt meghívására b.t.dovi, a togói vöröskereszt főtitkára többnapos látogatásra magyarországra érkezett./mti/

19,20
1922

L. P. P.

- 46 -

bb 78. mexikói egyetemi tanár érkezett budapestre

gg vm li

1961.szeptember 15.

hazánkba érkezett gonzales-guzman, a kiváló mexikói egyetemi tanár, akit hétfőn délután négy órakor a magyar tudományos akadémia felolvasó termében előadást tart „a plazma-sejt - kóros sejt,,cimen./mti/

bb 79. bemutatóval nyitotta kapuit a madách színház

t v/gg vm li

1961.szeptember 15.

a madách színház pénteken este megnyitotta kapuit; az új évad első előadásán bemutatták vera panova bucsu a fehér éjszaka című színpadi alkotását. a darabot ádám ottó rendezte. a főbb szerepeket vass éva, zenthe ferenc, lőte attila, garics jános, lázár mária, gombos katalin és psota irén alakította./mti/

*10-
1022
L. P. P.*

- 47

- vé

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. szeptember 16.

bb 1. minőségjavító eljárásokat, üzembővítési tervet, takarékosági javaslatokat dolgoztak ki a hungária vegyiművek mérnök-közgazdász brigádjai

i szf/gk/m/vg

1961. szeptember 16.

a hungária vegyiművekben másfél évvel ezelőtt öt mérnök-közgazdász brigád alakult, hogy segítse az üzemek műszaki fejlesztését, a vállalat egy-egy gondot okozó műszaki problémájának tisztázását tüzték ki célul. azóta mind az öt brigád elvégezte feladatát és több olyan kérdést oldott meg, amelyek akadályozták az eredményesebb termelést.

a ddt-tartalmu növényvédő szerek fejlesztésére alakult brigád a technológiai folyamat tökéletesítésével nagymértékben megjavította az 50 százalékos ddt permetezőszerek minőségét. a minőségjavítással a ddt-üzem egy év alatt 393.000 forintot is megtakarított. a brigád jó munkája jutalmául elnyerte a szocialista címet.

a hungária vegyiművek gyártja a danulon mürost és más müanyagok alapanyagát, a kaprolaktámot. a müanyaggyártás fejlesztése a kaprolaktám-üzem többszörös bővítését teszi szükségessé. az ebből a célból alakult műszaki közgazdász-brigád elkészítette az üzem négyszeres bővítésének tervét.

a sósav-üzem munkája ellen többször az volt a kifogás, hogy a sósav minősége nem felel meg a gyógyszerkönyv előírásainak, s a gyógyszergyárak nem tudják felhasználni készítményeikhez. a sósav minőségének javítására alakult brigád is sikeresen befejezte munkáját, a sósav ellen ma már nincs kifogás.

a negyedik brigád is alapos munkával járult hozzá a műszaki fejlesztéshez: körülbelül nyolc százalékkal, száz tonnával növelte a csontenyv termelését.

az ötödik brigád azzal kísérletezett, hogyan használhatnák fel a növényvédő szerek adalékanyagául a zeolit nevű ásvány ártalmát, hogy a szerek előállítása olcsóbb legyen, a minőségük mégse romoljon. az eddigi kísérletek szerint a zeolit adalékanyaggal gazdaságosabbá válik, a növényvédő szerek előállítása, a minőség pedig változatlan marad. /mti/

600

2. sz. sz. sz.